

~~№ 4 кат. 7~~

Админ. № 8

Дуби
68/83

ВЫСОЧАЙШИЙ РЕСКРИПТЪ.

RESKRYPT NAJWYŻSZY.

98508

ПАМѢСТНИКУ

въ Царствѣ Польскомъ.

Указами 30 Августа (11 Сентября) прошлаго 1864 года, установлены Мною коренныя начала для будущаго устройства и улучшения учебной части въ Царствѣ Польскомъ. Начертавъ правила о народныхъ училищахъ какъ для городскихъ, такъ особенно для сельскихъ жителей всѣхъ племенъ и вѣроисповѣданій, Я призналъ вмѣстѣ съ тѣмъ необходимымъ развить и усовершенствовать систему среднихъ учебныхъ заведеній, въ примѣненіи къ потребностямъ различныхъ населеній Царства. Вслѣдствіе сего Я повелѣлъ, независимо отъ постепеннаго учрежденія народныхъ училищъ на указанныхъ

DO NAMIESTNIKA

w Królestwie Polskiem.

Ukazami z dnia 30 Sierpnia (11 Września) 1864 roku, ustanowione Przemennie zostały Kardynalne zasady przyszłego urzędzenia i ulepszenia galezi naukowej w Królestwie Polskiem. Przepisawszy Prawidła o Szkołach Publicznych dla Miejskich i oddzielnie dla Wiejskich Mieszkańców wszelkich Narodowości i Wyznań, Uznałem zarazem koniecznem, rozwinąć i uzupełnić system Średnich Zakładów Naukowych, w zastosowaniu takowych do potrzeb różnorodney ludności Królestwa. W skutek tego Rozkazałem, niezależnie od stopniowego zakładania Szkół Publicznych na wskazanych zasadach, odkryć niezwłocznie w

основаніяхъ, открыть немедленно въ Варшавѣ Русскую гимназію, а между тѣмъ приступить къ составленію подробныхъ уставовъ и штатовъ какъ для прочихъ среднихъ, такъ и для высшихъ учебныхъ заведеній.

Нынѣ, разсмотрѣвъ представленные Мнѣ проекты, Я нашелъ ихъ соотвѣтствующими Моему намѣренію—даровать всѣмъ училищамъ въ Царствѣ устройство, основанное на правильныхъ педагогическихъ началахъ, приспособить училища сіи къ потребностямъ разныхъ въ Царствѣ населеній и развить въ этихъ населеніяхъ основательное научное образованіе. Посему Мною утверждены и присемъ препровождаются, разсмотрѣнные въ Комитетѣ по дѣламъ Царства Польскаго, уставы и штаты слѣдующихъ учебныхъ заведеній:

I. Мужскихъ гимназій и прогимназій для Польскаго населенія;

II. Мужскихъ гимназій и прогимназій для Русскаго греко-уніатскаго населенія;

Warszawie Gimnazyum Ruskie, a również przystąpić do ułożenia szczegółowych Ustaw i Etatów tak dla innych Średnich, jakoteż i dla wyższych Zakładów Naukowych.

Obecnie przejrzawszy przedstawione Mi projekta, znalazłem je odpowiadającymi zamiarom Moim co do nadania wszystkim Szkołom w Królestwie Organizacyi, opartej na gruntownych Pedagogicznych zasadach, i zastosowania Szkół tych do potrzeb rozmaitej w Królestwie ludności, oraz rozwinięcia w ludności tej należytego wykształcenia naukowego. Dla tego też zatwierdzone Przemnie zostały, rozpoznane w Komitecie do Spraw Królestwa Polskiego i przy niniejszym przesyłające się Ustawy i Etaty następujących Zakładów Naukowych:

I. Gimnazyów i Progimnazyów męzkich dla ludności Polskiej.

II. Gimnazyów i Progimnazyów męzkich dla ludności Ruskiej Greko-Unickiego Wyznania.

III. Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища въ Варшавѣ;

IV. Нѣмецкой реальной гимназіи въ г. Лодзи;

V. Женскихъ гимназій и прогимназій;

VI. Педагогическихъ курсовъ для Польскаго населенія;

VII. Педагогическихъ курсовъ для Русскаго греко-уніатскаго населенія; и

VIII. Педагогическихъ курсовъ для Литовскаго населенія.

Поручаю вамъ принять мѣры къ скорѣйшему, по возможности, введенію сихъ узаконеній въ дѣйствіе, а за тѣмъ представить Мнѣ, въ послѣдовательномъ порядкѣ, подробные проекты и для прочихъ учебныхъ заведеній, о коихъ упомянуто въ Моемъ рескриптѣ къ вамъ отъ 30 Августа (11 Сентября) 1864 года.

Возлагая на учебное въ Царствѣ начальство, подѣ главнымъ руководствомъ вашимъ, правильное устройство среднихъ учебныхъ заведе-

III. Szkoły głównej Niemieckiej Ewangelickiej w Warszawie.

IV. Gimnazyum Realnego Niemieckiego w m. Łodzi.

V. Gimnazyów i Progimnazyów Żeńskich.

VI. Kursów Pedagogicznych dla ludności Polskiej.

VII. Kursów Pedagogicznych dla ludności Ruskiej Greko-Unickiego Wyznania.

VIII. Kursów Pedagogicznych dla ludności Litewskiej.

Polecam wam przedsięwziąć środki ku śpiesznemu, o ile można, wprowadzeniu Ustaw tych w wykonanie, a następnie przedstawić MNIE, kolejnym porządkiem, szczegółowe projekta i co do innych Zakładów Naukowych, o których wzmiankowano w Reskrypcie Moim do was z dnia 30 Sierpnia (11 Września) 1864 roku.

Wkładając na Zwierzchność Naukową w Królestwie, pod głównym kierunkiem waszym, należyte urządzenie Średnich Zakładów Naukowych,

ній, на основаніи новыхъ уставовъ и штатовъ, Я увѣренъ, что всѣ начальники и преподаватели сихъ училищъ, проникнутые сознаниемъ важности своего служенія, будутъ свято исполнять свой долгъ въ томъ духѣ и направленіи, которые указаны Мною въ рескриптѣ 30 Августа (11 Сентября). Призываю благословеніе Божіе на сіе важное дѣло въ твердомъ упованіи, что умственный трудъ и основательное образованіе приготовятъ въ молодомъ поколѣніи полезныхъ гражданъ того великаго Государства, коего нераздѣльную часть составляетъ Царство Польское.

(ПОДПИСАНО) **АЛЕКСАНДРЪ.**

въ С.-Петербурѣ,
5/17 Января 1866 г.

według nowych Ustaw i Etatów, przekonany Jestem, że wszyscy Zwierzchnicy i Nauczyciele Zakładów tych, przejęci uznaniem ważności swej służby, święcie spełniać będą powinność swoją w duchu i kierunku wskazanym Przemennie w Reskrypcie z dnia 30 Sierpnia (11 Września). Wzywam błogosławieństwa Boskiego na to ważne dzieło z pełną ufnością, że praca umysłowa i gruntowne wychowanie przysposobią w młodym pokoleniu użytecznych Obywateli tego wielkiego Państwa, którego część nierozdzielną stanowi Królestwo Polskie.

Na oryginale Własną JEGO CESARSKO - KRÓLEWSKIEJ MOŚCI ręką podpisano:

ALEXANDER.

w Petersburgu,
dnia 1/1, Stycznia 1866 r.

*Za zgodność tłumaczenia:
Minister Sekretarz Stanu
(podpisano) W. Płatonow.*

III.

УСТАВЪ

**Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго
Училища въ Варшавѣ.**

III.

USTAWA

**Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej
w Warszawie.**

На подлинномъ Собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА
рукою написано:

«Быть по сему.»

въ С.-Петербургѣ,
5/17 Января 1866 г.

УСТАВЪ

**Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго
Училища въ Варшавѣ.**

ГЛАВА ПЕРВАЯ.

Общія положенія.

Статья 1.

Варшавское Главное Нѣмецкое Евангелическое училище имѣеть цѣлью дать дѣтямъ обоого пола, нѣмецкаго происхожденія и евангелическаго вѣроисповѣданія, общее образованіе, въ духѣ ихъ религій и въ объемѣ среднихъ учебныхъ заведеній.

Статья 2.

Главное Нѣмецкое Евангелическое училище есть заведеніе открытое и состоитъ изъ двухъ отдѣленій: мужскаго, соотвѣтствующаго семиклассной классической гимназіи, и женскаго, соотвѣтствующаго шестиклассной женской гимназіи. Впрочемъ, для облегченія родителей, неимѣющихъ

Na oryginale Własną JEGO CESARSKO - KRÓLEWSKIÉJ
MOSCI ręką napisano:

«*Ma być podług tego.*»

w Petersburgu,
dnia 5/17 Stycznia 1866 r.

Przez CESARZA i KRÓLA,
Minister Sekretarz Stanu,
(podpisano) W. Płatonow.

USTAWA

Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej w Warszawie.

ROZDZIAŁ PIERWSZY.

Przepisy ogólne.

Artykuł 1.

Szkoła Główna Niemiecko-Ewangelicka w Warszawie, ma na celu dać dzieciom płci obojej niemieckiego pochodzenia i ewangelickiego wyznania, wykształcenie ogólne, w duchu ich religii i w zakresie średnich Zakładów naukowych.

Artykuł 2.

Szkoła Główna Niemiecko-Ewangelicka jest Zakładem dla młodzieży przychodniej i składa się z dwóch oddziałów: męzkiego, odpowiadającego siedmio-klassowemu Gimnazjum klassycznemu i żeńskiego, odpowiadającego żeńskiemu Gimnazjum o sześciu klassach. Zresztą dla ulżenia Rodzicom,

способовъ воспитывать дѣтей дома, при каждомъ изъ сихъ отдѣленій можетъ быть учрежденъ пансіонъ, съ разрѣшенія Коммисіи Народнаго Просвѣщенія.

Статья 3.

При Главномъ Нѣмецкомъ Евангелическомъ училищѣ состоятъ педагогическіе курсы, для образованія учителей начальныхъ Евангелическихъ училищъ.

Статья 4.

Педагогическіе курсы суть заведеніе открытое; ученіе въ нихъ продолжается три года. Въ первые два года ученіе въ нихъ должно быть по преимуществу теоретическое, а въ послѣднемъ году—по преимуществу практическое.

Статья 5.

Для практическаго упражненія воспитанниковъ назначается состоящее при Евангелическо-Аугсбургской церкви въ Варшавѣ начальное училище, въ которомъ руководство учебною частію ввѣряется Директору Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища.

Статья 6.

Варшавское Главное Нѣмецкое Евангелическое училище подчинено Управленію Народнаго Просвѣщенія и состоитъ въ непосредственномъ завѣдываніи Варшавской Евангелическо-Аугсбургской Консенсторіи, предсѣдатель которой есть вмѣстѣ съ тѣмъ и почетный попечитель сего училища.

nie mającym środków wychowania dzieci w domu, przy każdym z tych oddziałów może być urządzoną pensya z decyzji Kommissyi Rządowej Oświecenia Publicznego.

Artykuł 3.

Przy Szkole Głównej Niemiecko-Ewangelickiej urządzone być winny kursa pedagogiczne dla sposobienia Nauczycieli do szkół elementarnych Ewangelickich.

Artykuł 4.

Kursa pedagogiczne są Zakładem dla młodzieży przychodniej; wykład nauk trwa w nich trzy lata. W pierwszych dwóch latach, wykład nauk ma być głównie teoretyczny, w ostatnim zaś roku głównie praktyczny.

Artykuł 5.

Dla praktycznych zajęć uczniów przeznaczają się istniejąca przy kościele Ewangelicko-Augsburskim w Warszawie Szkoła elementarna, w której kierunek częścią naukową poruczonym zostanie Dyrektorowi Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej.

Artykuł 6.

Warszawska Szkoła Główna Niemiecko-Ewangelicka podlega Zarządowi Oświecenia Publicznego i zostaje w bezpośrednim zawiadywaniu Warszawskiego Ewangelicko-Augsburskiego Konsystorza, Prezes którego jest zarazem Kuratorem honorowym tej szkoły.

Статья 7.

На начальникѣ Варшавской учебной Дирекціи лежитъ обязанность посѣщать это училище, для обозрѣнія онаго какъ въ педагогическомъ, такъ и въ другихъ отношеніяхъ. Замѣчанія свои онъ предлагаетъ Директору училища для зависящихъ отъ него соображеній, или представляетъ Управленію Народнаго Просвѣщенія.

Статья 8.

Варшавское Главное Нѣмецкое Евангелическое училище содержится на счетъ казны Царства.

ГЛАВА ВТОРАЯ.

Должностныя лица.

Отдѣленіе первое.

Директоръ и его помощники.

Статья 9.

Директоръ Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища есть ближайшій начальникъ всѣхъ заведеній, входящихъ въ составъ сего училища.

Статья 10.

Директоръ избирается Варшавскою Евангелическо-Аугсбургскою Консисторіею изъ лицъ, получившихъ обра-

Artykuł 7.

Naczelnik Warszawskiej Dyrekcyi Naukowej obowiązany jest zwiedzać tę szkołę, w celu kontrolowania jej tak pod względem pedagogicznym, jako też pod innymi względami. Spostrzeżenia swoje winien objawiać Dyrektorowi Szkoły, dla wydania z jego strony stosownych rozporządzeń, albo też przedstawiać je Zarządowi Oświecenia Publicznego.

Artykuł 8.

Szkoła Główna Niemiecko-Ewangelicka w Warszawie, ma być utrzymywaną kosztem Skarbu Królestwa.

ROZDZIAŁ DRUGI.

Osoby należące do składu Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej.

Oddział pierwszy.

DYREKTOR I JEGO POMOCNICY.

Artykuł 9.

Dyrektor Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej jest najbliższym zwierzchnikiem wszystkich Zakładów, w skład szkoły tej wchodzących.

Artykuł 10.

Dyrektora wybiera Warszawski Augsbursko-Ewangelicki Konsystorz z pomiędzy osób, które odebrały wykształcenie w

зование въ университетѣ или другомъ высшемъ учебномъ заведеніи и отличающихся своею педагогическою опытностью и представляется ею, чрезъ Управление Народнаго Просвѣщенія, на утверждение Совѣта Управленія Царства.

Статья 11.

Директору училища подчиняются все служащія въ ономъ лица.

Статья 12.

Главная обязанность Директора состоитъ въ надзорѣ какъ за ходомъ преподаванія и воспитанія, такъ и за виѣшнимъ порядкомъ и матеріальнымъ благосостояніемъ виѣреннаго ему училища, и вообще за точнымъ исполненіемъ всехъ постановленій касающихся оного.

Статья 13.

Директору училища предоставляется:

а) председательствовать въ Педагогическомъ Совѣтѣ каждаго изъ трехъ заведеній, составляющихъ Главное Нѣмецкое Евангелическое училище, а равно и въ соединенномъ засѣданіи сихъ совѣтовъ;

б) избирать пзъ лицъ, способныхъ и благонадежныхъ, учителей и другихъ должностныхъ лицъ по учебно-воспитательной части, равно какъ и врача, и ходатайствовать у Консисторіи о представленіи ихъ на утверждение Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія;

в) опредѣлять писмоводителя, писца и училищную прислугу;

Uniwersytecie lub innym wyższym Zakładzie naukowym i odznaczają się doświadczeniem pedagogicznym i przedstawia go, za pośrednictwem Zarządu Oświecenia Publicznego, Radzie Administracyjnej Królestwa do zatwierdzenia.

Artykuł 11.

Dyrektorowi szkoły podlegać mają wszystkie osoby przy tym Zakładzie w służbie zostające.

Artykuł 12.

Główny obowiązek Dyrektora polega na czuwaniu tak nad biegiem wykładu nauk i wychowania, jako też nad porządkiem zewnętrznym i materyalnym dobrym bytem powierzonej mu Szkoły, a w ogólności nad ścisłym wykonywaniem wszystkich postanowień tejże Szkoły dotyczących.

Artykuł 13.

Dyrektorowi Szkoły służy prawo:

a) przydawać w Radzie Pedagogicznej każdego z trzech Zakładów, stanowiących Szkołę Główną Niemiecko-Ewangelicką, jako też na połączonem posiedzeniu tych Rad;

b) wybierać z pomiędzy osób zdolnych i godnych zaufania nauczycieli i inne osoby mające służyć przy szkole po części naukowo-wychowawczej, jako też lekarza, oraz wyjednywać u Konsystorza przedstawiania tych osób do zatwierdzenia Kommissyi Rządowej Oświecenia Publicznego;

c) przyjmować Sekretarza, kopiistę i niższą służbę szkolną.

г) входить съ представленіями въ Консисторію объ исходайствованіи наградъ служащимъ подъ его вѣдѣніемъ лицамъ;

д) представлять подчиненныхъ ему лицъ къ увольненію отъ должности за выслугою срока на пенсію или за неспособностію;

е) увольнять и представлять объ увольненіи въ отпускъ служащихъ подъ его начальствомъ лицъ на основаніи дѣйствующихъ по этому предмету въ Царствѣ узаконеній; и

ж) сносятся съ губернскими и другими мѣстными начальствами по дѣламъ училища, не требующимъ разрѣшенія Консисторіи.

Статья 14.

Директоръ можетъ преподавать въ училищѣ одинъ изъ учебныхъ предметовъ, по своему избранію, безъ особаго за то вознагражденія.

Статья 15.

По званію предсѣдателя Педагогическаго Совѣта, Директоръ опредѣляетъ время обыкновенныхъ его засѣданій; созываетъ Совѣтъ въ чрезвычайныхъ случаяхъ по своему усмотрѣнію; предлагаетъ на обсужденіе свои предположенія по учебной и воспитательной части; соблюдаетъ очередь при разсмотрѣніи вопросовъ, вносимыхъ другими членами, направляетъ пренія, слѣдитъ за правильностію и порядкомъ засѣданій и объявляетъ опредѣленія Совѣта.

Статья 16.

По учебной и воспитательной части мужскаго отдѣленія училища, Директоръ избираетъ одного изъ учителей сего

d) czynić przedstawienia do Konsystorza o wyjednanie nagród dla osób pod jego zawiadywaniem w służbie zostających;

e) przedstawiać podwładne mu osoby do uwolnienia od obowiązków z powodu wysłużenia lat przepisanych na pensję lub dla nieudolności;

f) udzielać lub wyjednywać urlopy osobom, pod jego zwierzchnictwem w służbie zostającym, na zasadzie obowiązujących w tym przedmiocie przepisów w Królestwie i

g) znosić się z gubernialnymi i innymi Władzami miejscowymi w interesach szkoły, niewymagających decyzji Konsystorza.

Artykuł 14.

Dyrektor może wykładać w szkole jeden z przedmiotów naukowych, według swego wyboru, bez oddzielnego za to wynagrodzenia.

Artykuł 15.

Dyrektor jako Prezes Rady Pedagogicznej, wyznacza czas zwyczajnych jej posiedzeń; zwołuje Radę w wypadkach nadzwyczajnych, podług swego uznania; oddaje do rozpoznania propozycje swoje, dotyczące części naukowej i wychowawczej; przestrzega kolejnego roztrząsania kwestyi, wnoszonych przez innych członków; kieruje dyskusją; czuwa nad regularnością i porządkiem posiedzeń i objawia uchwały Rady.

Artykuł 16.

Do pomocy po części naukowej i wychowawczej męskiego oddziału szkoły, Dyrektor wybierze sobie jednego z Nauczy-

отдѣленія себѣ въ помощь, который, по представленію Консисторіи, утверждается въ званіи Помощника Директора Правительственною Коммисією Народнаго Просвѣщенія.

Статья 17.

Въ случаѣ болѣзни или отсутствія Директора, Помощникъ его вступаетъ во всѣ права и обязанности Директора.

Статья 18.

Въ женскомъ отдѣленіи училища назначается въ помощь Директору, по учебно-воспитательной части сего отдѣленія, Главная Воспитательница, избираемая Директоромъ изъ лицъ, имѣющихъ свидѣтельство на званіе домашней учительницы и извѣстныхъ своею педагогическою опытностію.

Статья 19.

Главная Воспитательница утверждается въ семь званій тѣмъ же порядкомъ, какъ и Помощникъ Директора.

Статья 20.

Для ближайшаго завѣдыванія учебною частию педагогическихъ курсовъ, назначается, въ помощь Директору, учитель-руководитель, который избирается Директоромъ изъ учителей сего заведенія, извѣстныхъ своимъ педагогическимъ образованіемъ и опытностію въ дѣлѣ преподаванія и, по представленію Консисторіи, утверждается въ семь званій Правительственною Коммисією Народнаго Просвѣщенія.

cieli tegoż oddziału, którego, na przedstawienie Konsystorza, zatwierdza w stopniu Pomocnika Dyrektora, Kommissya Rządowa Oświecenia Publicznego.

Artykuł 17.

W razie choroby lub nieobecności Dyrektora, Pomocnik jego wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki Dyrektora.

Artykuł 18.

W żeńskim oddziale Szkoły Dyrektorowi dodaną będzie do pomocy po części naukowo-wychowawczej tego oddziału Główna Nadzorczytni, wybrana przez Dyrektora z pomiędzy osób posiadających świadectwo na stopień Nauczycielki domowej i znanych ze swego doświadczenia pedagogicznego.

Artykuł 19.

Główna Nadzorczytni zatwierdzaną będzie na tej posadzie tym samym porządkiem jak Pomocnik Dyrektora.

Artykuł 20.

Do bliższego zawiadywania częścią naukową kursów pedagogicznych, przeznaczonym będzie do pomocy Dyrektorowi Nauczyciel-przewodniczący, którego wybiera tenże Dyrektor z pomiędzy Nauczycieli tego Zakładu, znanych ze swego wykształcenia pedagogicznego i doświadczenia w uczeniu, a zatwierdza w tym charakterze Kommissya Rządowa Oświecenia Publicznego, na przedstawienie Konsystorza.

Отдѣленіе Второе.

Преподаватели и воспитательницы.

Статья 21.

Предметы ученія во всѣхъ трехъ заведеніяхъ, составляющихъ Главное Нѣмецкое Евангелическое училище, распределяются между штатными преподавателями и лицами, обучающими по найму. Къ преподаванію въ женскомъ отдѣленіи училища допускаются и учительницы.

Статья 22.

Преподаватели наукъ и языковъ избираются Директоромъ какъ изъ подданныхъ Имперіи и Царства, такъ и изъ иностранцевъ, и, по представленію Консistorіи, утверждаются Правительственною Комисією Народнаго Просвѣщенія. Въ преподаватели мужскаго и женскаго отдѣленій училища опредѣляются лица, получившія образованіе въ университетѣ или другомъ высшемъ учебномъ заведеніи, а преподавателями педагогическихъ курсовъ могутъ быть и лица, окончившія съ успѣхомъ курсъ учительской семинаріи.

Статья 23.

Въ учителя чистописанія, черченія и рисованія, а равно музыки и пѣнія, опредѣляются Директоромъ лица, доказавшія свое спеціальное знаніе означенныхъ искусствъ и лучшихъ методовъ ихъ преподаванія. Они утверждаются въ должности порядкомъ, означеннымъ въ ст. 22.

Oddział drugi.

NAUCZYCIELE I NAUCZYCIELKI.

Artykuł 21.

Przedmioty naukowe we wszystkich trzech Zakładach, stanowiących Szkołę Główną Niemiecko-Ewangelicką, rozdzielają się pomiędzy nauczycieli etatowych i najemnych. Do wykładu w żeńskim oddziale szkoły, dopuszczone być mogą i nauczycielki.

Artykuł 22.

Wykładających nauki i języki wybiera Dyrektor, tak z pomiędzy poddanych Cesarstwa i Królestwa, jak i z pomiędzy cudzoziemców, a zatwiedza ich na przedstawienie Konsystorza, Kommissya Rządowa Oświecenia Publicznego. Na Nauczycieli w męzkim i żeńskim oddziałach szkoły mianowane będą osoby, które odebrały wykształcenie w Uniwersytecie lub w innym wyższym Zakładzie naukowym, a Nauczycielami kursów pedagogicznych mogą być i osoby które ukończyły z pożytkiem kurs nauk w Seminaryum Nauczycielskiem.

Artykuł 23.

Na Nauczycieli kalligrafii i rysunków, jak również muzyki i śpiewu przyjmowane być mają przez Dyrektora osoby specjalnie z temi przedmiotami, tudzież z najlepszymi metodami ich wykładu obeznane. Zatwierdzenie ich w obowiązkach nastąpi porządkiem w artykule 22-m oznaczonym.

Статья 24.

Воспитательницы, назначаемыя въ помощь Главной Воспитательницѣ, избираются Директоромъ изъ лицъ, имѣющихъ свидѣтельство на званіе домашней учительницы, и утверждаются порядкомъ, указаннымъ въ ст. 22.

Статья 25.

Штатными законоучителями училища опредѣляются только лица евангелическо - аугсбургскаго исповѣданія; прочіе служащіе по учебно-воспитательной части избираются преимущественно изъ лицъ евангелическаго исповѣданія, кромѣ учителей русскаго языка и словесности, а также исторіи и географіи Россіи и Польши, которые назначаются изъ русскихъ.

Статья 26.

Директору училища предоставляется распредѣлять по классамъ, между избранными имъ преподавателями, ближайшій надзоръ за успѣхами и поведеніемъ учениковъ и ученицъ.

Статья 27.

Кромѣ ближайшаго надзора за воспитанниками и воспитанницами, на учителяхъ лежитъ обязанность, по требованію Директора, помогать ему въ наблюденіи за нравственностію и поведеніемъ учащихъся внѣ заведенія, равно какъ и въ поддержаніи подлежащей между ними дисциплины.

Artykuł 24.

Nauczycielki wyznaczone do pomocy Głównej Nadzorczyńi wybierane będą przez Dyrektora z pomiędzy osób, posiadających świadectwa na stopień nauczycielki domowej i zatwierdzone porządkiem w artykule 22-m wskazanym.

Artykuł 25.

Na etatowych Nauczycieli Religii przyjmują się tylko osoby wyznania Ewangelicko-Augsburgskiego, wszystkie zaś inne, służące po części naukowo - wychowawczej, wybierają się głównie z osób ewangelickiego wyznania, oprócz Nauczycieli ruskiego języka i literatury a także geografii i historii Rossyi i Polski, którzy winni być pochodzenia Ruskiego.

Artykuł 26.

Dyrektor Szkoły może rozdzielać pomiędzy wybranych przez niego Nauczycieli, bliższy nadzór nad postępem w naukach i sprawowaniem się uczniów i uczennic.

Artykuł 27.

Prócz bliższego nadzoru nad uczniami i uczennicami, obowiązkiem jest nauczycieli, na żądanie Dyrektora, pomagać mu w doглядaniu moralności i sprawowania uczniów i za obrębem szkoły, również w utrzymywaniu należytej między niemi karności.

Отдѣленіе третіе.

Прочія должностныя лица.

Статья 28.

При Главномъ Нѣмецкомъ Евангелическомъ училищѣ состоитъ врачъ, избираемый Директоромъ училища и утверждаемый въ должности, по представленію Консисторіи, Правительственною Коммпсією Народнаго Просвѣщенія.

Статья 29.

Обязанности врача, кромѣ пользованія учащихъ и постоянной заботливости о ихъ здоровьѣ, заключаются въ наблюденіи: а) чтобы въ училище не поступали дѣти, имѣющія тѣлесныя недостатки и болѣзни, препятствующіе вступленію въ общественныя заведенія; б) чтобы въ помѣщеніи училища и въ распредѣленіи времени занятій учащихъ соблюдались, на сколько возможно, гигиеническія условія; и в) чтобы упражненія учащихъ въ гимнастикѣ соображались съ требованіями правильнаго развитія и укрѣпленія физическихъ силъ юношества. Врачъ обязанъ замѣчанія свои по симъ предметамъ представлять Директору училища и предьявлять оныя Педагогическому Совѣту, для обсужденія и внесенія въ протоколы его засѣданій. Кромѣ того на врачѣ лежитъ обязанность пользоваться, также безмездно, всѣхъ служащихъ при училищѣ лицъ.

Oddział trzeci.

INNE OSOBY NALEŻĄCE DO SKŁADU SZKOŁY GŁÓWNEJ NIEMIECKO- EWANGELICKIEJ.

Artykuł 28.

Przy Szkole Głównej Niemiecko-Ewangelickiej znajdować się ma Lekarz, którego wybiera Dyrektor Szkoły, a zatwierdza w obowiązkach na przedstawienie Konsystorza, Kommissya Rządowa Oświecenia Publicznego.

Artykuł 29.

Oprócz leczenia uczniów i ciągłej troskliwości o ich zdrowie, obowiązkiem lekarza jest jeszcze pilnować: a) żeby do szkoły nie wstępowały dzieci mające wady fizyczne i choroby, które tamują wstęp do Zakładów Publicznych; b) żeby w pomieszczeniu szkoły i w rozkładzie czasu zatrudnień uczących się zachowane były, o ile można, warunki higieniczne i c) żeby ćwiczenia w gimnastyce uczących się, zastosowane były do potrzeb regularnego rozwijania się i wzmocnienia sił fizycznych młodzieży. Lekarz obowiązany jest postrzeżenia swoje co do tych przedmiotów komunikować Dyrektorowi Szkoły i przedstawiać je Radzie Pedagogicznej, dla roztrząśnienia i wniesienia do protokołów jej posiedzeń. Oprócz tego, lekarz ma obowiązek leczenia bezpłatnego wszystkich osób w służbie przy szkole zostających.

Статья 30.

Производство канцелярскихъ дѣлъ въ Главномъ Нѣмецкомъ Евангелическомъ училищѣ лежитъ на письмоводителѣ, въ помощь которому состоитъ писецъ.

ГЛАВА ТРЕТІЯ.

Учебная часть.

Статья 31.

Учебный курсъ мужскаго отдѣленія Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища составляютъ слѣдующіе предметы:

- 1) Законъ Божій;
- 2) Русскій языкъ и словесность;
- 3) Нѣмецкій языкъ и словесность;
- 4 и 5) Латинскій и греческій языки;
- 6) Польскій языкъ;
- 7) Математика;
- 8) Физика и космографія;
- 9) Естественная исторія;
- 10) Всеобщая географія;
- 11) Географія Россійской Имперіи и Царства Польскаго;
- 12) Всеобщая исторія;
- 13) Исторія Россіи и Польши;
- 14) Чистописаніе, черченіе и рисованіе;
- 15) Церковное пѣніе, и
- 16) Гимнастика, для желающихъ.

Artykuł 30.

Załatwianie czynności kancelaryjnych w Szkole Głównej Niemiecko-Ewangelickiej, należy do Sekretarza, któremu do pomocy ma być dodany Kopiista.

ROZDZIAŁ TRZECI.

Część Naukowa.

Artykuł 31.

Kurs nauk w oddziale męzkim Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej, stanowią następujące przedmioty:

- 1) Nauka Religii;
- 2) Ruski język i literatura;
- 3) Niemiecki język i literatura,
- 4 i 5) Języki łaciński i grecki,
- 6) Język polski,
- 7) Matematyka,
- 8) Fizyka i Kosmografia,
- 9) Historia Naturalna,
- 10) Geografia Powszechna,
- 11) Geografia Cesarstwa Rosyjskiego i Królestwa Polskiego,
- 12) Historia Powszechna,
- 13) Historia Rosyi i Polski,
- 14) Kalligrafja i rysunki,
- 15) Śpiew Kościelny i
- 16) Gimnastyka dla życzących.

Примѣчаніе 1. По желанію родителейъ ученики могутъ быть освобождаемы отъ изученія греческаго языка, въ замѣнъ котораго они обязаны слушать хлмію и усиленный курсъ математики и физики.

Примѣчаніе 2. Французскій языкъ преподается для желающихъ внѣ класснаго времени, равно какъ и еврейскій языкъ.

Примѣчаніе 3. Ученикамъ высшаго класса мужскаго отдѣленія, предъ выпускомъ ихъ, сообщаются Директоромъ или преподающимъ исторію Россіи и Польши учителемъ, въ краткомъ изложеніи, по особо составленному, по распоряженію Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія, учебнику или руководству, свѣдѣнія объ основныхъ законахъ Имперіи и о значеніи разныхъ присутственныхъ мѣстъ Имперіи и Царства.

Статья 32.

Учебный курсъ въ женскомъ отдѣленіи составляютъ слѣдующіе предметы:

- 1) Законъ Божій;
- 2) Русскій языкъ и словесность;
- 3) Нѣмецкій языкъ и словесность;
- 4) Польскій языкъ;
- 5) Французскій языкъ;
- 6) Ариѳметика и свѣдѣнія изъ геометріи, примѣнительно къ потребностямъ всеневной жизни;
- 7) Физика;
- 8) Естественная исторія;
- 9) Всеобщая Географія;

Uwaga 1. Na żądanie rodziców, uczniowie mogą być zwolnieni od nauki języka greckiego, w zamian którego obowiązani będą słuchać chemii i wzmocnionego kursu matematyki i fizyki.

Uwaga 2. Język francuzki dla życzących, wykładany będzie w czasie wolnym od innych lekcyj, również jak i język hebrajski.

Uwaga 3. Uczniom najwyższej klasy męskiego oddziału przed ich ostatecznem wyjściem, mają być przez Dyrektora lub Nauczyciela historii Rosyji i Polski w krótkim wykładzie udzielone, według przewodnika lub podręcznika umyślnie na ten cel z rozporządzenia Kommissyji Rządowej Oświecenia Publicznego ułożonego, wiadomości o zasadniczych prawach Cesarstwa i o znaczeniu różnych władz rządowych Cesarstwa i Królestwa.

Artykuł 32.

Kurs nauk w Oddziale Żeńskim stanowią następujące przedmioty:

- 1) Nauka Religii,
- 2) Ruski język i literatura,
- 3) Niemiecki język i literatura,
- 4) Język polski,
- 5) Język francuzki,
- 6) Arytmetyka i wiadomości z geometryi w zastosowaniu do potrzeb życia codziennego,
- 7) Fizyka,
- 8) Historia Naturalna,
- 9) Geografia Powszechna,

- 10) Географія Російской Имперіи и Царства Польскаго;
- 11) Всеобщая исторія;
- 12) Исторія Россіи и Польши;
- 13) Чистописание, черченіе и рисованіе;
- 14) Рукодѣлія;
- 15) Церковное пѣніе, и
- 16) Гимнастика, для желающихъ.

Статья 33.

Въ педагогическихъ курсахъ преподаются слѣдующіе предметы:

1. Законъ Божій съ упражненіями въ искусствѣ катихизаціи;
- 2) Основанія дидактики и частная методика отдѣльныхъ предметовъ, преподаваемыхъ въ начальныхъ училищахъ;
- 3) Русскій языкъ;
- 4) Нѣмецкій языкъ;
- 5) Польскій языкъ;
- 6) Ариметика и свѣдѣнія изъ геометріи, примѣнительно къ потребностямъ вседневнаго быта. Ознакомленіе на дѣлѣ съ употребленіемъ простѣйшихъ землемѣрныхъ орудій;
- 7) Объясненіе главныхъ явленій природы;
- 8) Ознакомленіе съ естественными произведеніями края и съ употребленіемъ ихъ въ земледѣліи, ремеслахъ и промышленности. Общее обозрѣніе частей свѣта. Описаніе Російской Имперіи и Царства Польскаго въ физическомъ, промышленномъ и административномъ отношеніяхъ;
- 9) Важнѣйшія эпохи изъ всеобщей исторіи и изъ исторіи Россіи и Польши;

10) Geografia Cesarstwa Rosyjskiego i Królestwa Polskiego,

11) Historia Powszechna,

12) Historia Rosyi i Polski,

13) Kalligrafja i rysunki,

14) Rękodzieła,

15) Śpiew Kościelny, i

16) Gimnastyka dla zyczących.

Artykuł 33.

Na kursach pedagogicznych wykładane być mają następujące przedmioty:

1) Nauka Religii z ćwiczeniami w sztuce Katechetycznej,

2) Zasady Dydaktyki i szczegółowa metodyka oddzielnych przedmiotów, wykładanych w szkołach elementarnych.

3) Język ruski,

4) Język niemiecki,

5) Język polski,

6) Arytmetyka i wiadomości z geometryi w zastosowaniu do potrzeb życia codziennego. Praktyczne obeznanie z użyciem najprostszyc narzędzi miernicznych,

7) Wyjaśnienie głównyc zjawisc natury,

8) Obeznanie z naturalnemi płodami krajowemi i z użyciem ich w rolnictwie, rzemiosłach i przemyśle. Przegląd ogólny części świata. Opis Cesarstwa Rosyjskiego i Królestwa Polskiego pod względem fizycznym, przemysłowym i administracyjnym,

9) Epoki ważniejsze z historyi powszechnej i z historyi Rosyi i Polski.

- 10) Игра на органѣ, скрипкѣ и учение о гармоніи;
- 11) Церковное пѣніе;
- 12) Чистописаніе. Черченіе геометрическихъ фигуръ и тѣль съ моделей и съ природы, съ примѣненіемъ къ ремесламъ и практической жизни;
- 13) Практическія занятія садоводствомъ, и
- 14) Гимнастика.

Статья 34.

Учебный языкъ въ Главномъ Нѣмецкомъ Евангелическомъ училищѣ есть по преимуществу нѣмецкій; а русскій языкъ и словесность, равно какъ исторія и географія Россіи и Польши должны быть преподаваемы на русскомъ языкѣ.

Статья 35.

Курсъ ученія во всѣхъ входящихъ въ составъ Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго Училища заведеніяхъ годичный.

Статья 36.

Объемъ преподаванія предметовъ учебнаго курса во всѣхъ трехъ заведеніяхъ училища опредѣляется особыми программами, составленными Педагогическимъ Совѣтомъ училища, одобренными Консисторіею и утвержденными Правительственною Коммисіею Народнаго Просвѣщенія.

Статья 37.

Число уроковъ по каждому предмету и распредѣленіе ихъ по классамъ обозначаются въ особыхъ таблицахъ,

- 10) Gra na organach, skrzypcach i nauka o harmonii,
- 11) Śpiew Kościelny,
- 12) Kalligrafia, rysowanie figur geometrycznych i ciał z modeli i z natury z zastosowaniem do rzemiosł i do życia praktycznego,
- 13) Zajęcia praktyczne w ogrodnictwie i
- 14) Gimnastyka.

Artykuł 34.

Językiem naukowym w Szkole Głównej Niemiecko-Ewangelickiej jest głównie język niemiecki; ruski zaś język i literatura, również historia i geografia Rosyi i Polski winny być wykładane w języku ruskim.

Artykuł 35.

Kurs nauki we wszystkich Zakładach, wchodzących w skład Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej, jest roczny.

Artykuł 36.

Obszerność wykładu przedmiotów kursu naukowego, we wszystkich trzech Zakładach Szkoły, ustanawia się oddzielnymi programmatami, ułożonemi przez Radę Pedagogiczną tejże Szkoły, przyjętemi przez Konsystorz i zatwierdzonemi przez Kommissyę Rządową Oświecenia Publicznego.

Artykuł 37.

Liczba lekcyj w każdym przedmiocie i rozkład ich na klasy oznaczone są w oddzielnych wykazach, do niniejszego

приложенныхъ къ сей статьѣ, которыя, оставаясь неизмѣнными относительно общаго числа уроковъ по каждому предмету, могутъ, по представленію Педагогическаго Совѣта училища, одобренному Конспсторіею и утвержденному Правительственною Коммисіею Народнаго Просвѣщенія, подлежать измѣненіямъ въ распредѣленіи числа уроковъ каждаго предмета по классамъ.

Статья 38.

Время ежедневнаго начатія уроковъ въ Главномъ Нѣмецкомъ Евангелическомъ училищѣ опредѣляется особою инструкціею отъ Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія.

Статья 39.

Ученіе продолжается въ теченіи цѣлаго года, за исключеніемъ воскресныхъ и праздничныхъ дней и вакацій, лѣтнихъ и зимнихъ, изъ коихъ на первыя назначается шесть недѣль, а на вторыя двѣ недѣли. Сверхъ того, ученіе прекращается на Страстной и Свѣтлой недѣлѣ Пасхи.

Статья 40.

Учебный годъ начинается съ $\frac{3}{15}$ Августа и оканчивается $\frac{18}{30}$ Іюня.

Статья 41.

По окончаніи учебнаго года происходитъ публичный актъ, на которомъ: читается отчетъ о состояніи и дѣятель-

artykułu dołączonych, które, nie ulegając zmianie co do ogólnej liczby lekcji w każdym przedmiocie, mogą wszakże na przedstawienie Rady Pedagogicznej Szkoły, przyjęte przez Konsystorz i zatwierdzone przez Kommissyę Rządową Oświecenia Publicznego, być zmienionemi co do rozkładu liczby lekcji w każdym przedmiocie na klasy.

Artykuł 38.

Czas każdodziennego rozpoczęcia lekcji w Szkole Głównej Niemiecko-Ewangelickiej oznaczony zostanie osobną Instrukcyą, wydać się mającą przez Kommissyę Rządową Oświecenia Publicznego.

Artykuł 39.

Wykład nauk trwać ma przez ciąg całego roku, wyjąwszy dni niedzielne i uroczyste, oraz wakacje letnie i zimowe, z których na pierwsze przeznaczają się sześć tygodni, a na drugie dwa tygodnie. Oprócz tego, wykład nauk zawiesza się przez czas Świąt Wielkonocnych od Kwietnej do Przewodnej Niedzieli.

Artykuł 40.

Rok szkolny rozpoczynać się ma dnia $\frac{3}{15}$ Sierpnia, a kończyć się z dniem $\frac{16}{30}$ Czerwca.

Artykuł 41.

Po skończonym roku szkolnym odbywać się ma Akt uroczysty, na którym odczytanem będzie sprawozdanie za rok

ности, за минувшій годъ, учебныхъ заведеній, входящихъ въ составъ Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища; объявляются имена учениковъ и ученицъ, удостоенныхъ перевода въ высшіе классы; раздаются награды учащимся, отличившимся успѣхами и поведеніемъ, и аттестаты окончившимъ съ успѣхомъ полный курсъ. На актѣ могутъ быть произносимы рѣчи членами Педагогическаго Совѣта, предварительно одобренныя Совѣтомъ.

Статья 42.

Главное Нѣмецкое Евангелическое училище должно имѣть: 1) библіотеку, состоящую: а) изъ книгъ, могущихъ способствовать къ обогащенію учителей познаніями и б) изъ книгъ, предназначенныхъ для употребленія учащимися; 2) физическій кабинетъ съ химическою лабораторіею; 3) собраніе математическихъ инструментовъ; 4) необходимыя пособія по естественной исторіи; 5) достаточное количество географическихъ картъ и глобусовъ, чертежей, рисунковъ и моделей для рисованія; 6) музыкальные инструменты и ноты для музыки и пѣнія, и 7) гимнастическіе снаряды.

Статья 43.

Библіотека поручается библіотекарю, избираемому Педагогическимъ Совѣтомъ, на два года, изъ преподавателей. Прочія же учебныя пособія состоятъ, по принадлежности ихъ къ тому или другому предмету, въ вѣдѣніи преподавателей сихъ предметовъ. За завѣдываніе библіотекою полагается особая, опредѣленная въ штатѣ, плата.

ubiegły o stanie i działalności Zakładów naukowych, wchodzących w skład Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej, ogłoszone zostaną nazwiska uczniów i uczennic, otrzymujących promocję do klass wyższych, rozdawane będą nagrody uczącym się, którzy odznaczyli się postępem w naukach i sprawowaniem, oraz attestaty tym, którzy z pożytkiem ukończyli pełny kurs nauk. Na akcie Członkowie Rady Pedagogicznej mogą mieć mowy uprzednio przyjęte przez Radę.

Artykuł 42.

Szkoła Główna Niemiecko-Ewangelicka posiadać ma: 1) bibliotekę, składającą się: *a*) z dzieł mogących posłużyć Nauczycielom do rozszerzenia swych wiadomości i *b*) z książek, przeznaczonych do użytku uczących się, 2) gabinet fizyczny z laboratoryum chemicznem, 3) zbiór instrumentów matematycznych, 4) pomoce naukowe, niezbędne przy wykładzie historii naturalnej, 5) dostateczną ilość mapp jeograficznych i globusów, planów, rysunków i modeli do rysunku; 6) instrumenta muzyczne i nuty do muzyki i śpiewu i 7) przyrządy gimnastyczne.

Artykuł 43.

Biblioteka powierzona będzie Bibliotekarzowi, wybieranemu przez Radę Pedagogiczną na lat dwa z grona Nauczycieli. Inne zaś pomoce naukowe, podług przedmiotu, do którego należą, pozostają w zawiadywaniu wykładających te przedmioty. Za utrzymanie biblioteki przewidziana jest odzielna płaca w etacie oznaczona.

ГЛАВА ЧЕТВЕРТАЯ.

А. Училища въ мужскомъ отдѣленіи.

Статья 44.

Въ мужское отдѣленіе Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища принимаются дѣти всѣхъ состояній преимущественно евангелическаго исповѣданія; но могутъ быть принимаемы и дѣти другихъ исповѣданій.

Статья 45.

Поступающіе въ мужское отдѣленіе Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища должны представить Директору училища свидѣтельства о своемъ возрастѣ и званіи; медицинское же свидѣтельство поступающихъ въ томъ, что имъ привита оспа и что они не имѣютъ тѣлесныхъ недостатковъ или болѣзней, препятствующихъ вступленію въ общественное заведеніе, дѣлается училищнымъ врачомъ.

Статья 46.

Въ первый классъ мужскаго отдѣленія училища принимаются дѣти не моложе десяти лѣтъ, умѣющія читать и писать по-русски и по-нѣмецки и знающія главныя молитвы, а изъ ариѳметики сложеніе, вычитаніе и таблицу умноженія. Во всѣ слѣдующіе классы этого отдѣленія принимаются имѣющіе соотвѣтственные классу познанія и возрастъ.

Статья 47.

Воспитанники другихъ среднихъ учебныхъ заведеній Имперіи и Царства могутъ быть принимаемы въ соотвѣт-

ROZDZIAŁ CZWARTY.

A. Uczniowie oddziału męskiego.

Artykuł 44.

Do męskiego oddziału Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej, przyjmowane być mają dzieci wszystkich stanów, a przedewszystkiem wyznania Ewangelickiego; lecz mogą być przyjmowane i dzieci innych wyznań.

Artykuł 45.

Wstępujący do męskiego oddziału Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej, powinni przedstawić Dyrektorowi Szkoły świadectwa co do wieku i pochodzenia. Poświadczenie zaś lekarskie, że ciż wstępujący mają szczepioną ospę i nie podlegają wadom fizycznym lub chorobom tamującym wejście do Zakładu publicznego, udziela Lekarz Szkoły.

Artykuł 46.

Do pierwszej klasy męskiego oddziału Szkoły, przyjmują się dzieci nie młodsze jak lat dziesięciu, umiejące czytać i pisać po rusku i po niemiecku, oraz główne modlitwy, a z arytmetyki: dodawanie, odejmowanie i tabliczkę mnożenia. Do wszystkich następnych klass tego oddziału przyjmowaną będzie młodzież usposobienia i wieku odpowiedniego właściwej klassie.

Artykuł 47.

Uczniowie innych średnich Zakładów naukowych w Cesarstwie i Królestwie, mogą być przyjmowani do odpowiednich

вѣтственные классы мужскаго отдѣленія Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища безъ испытанія, если они на столько знаютъ русскій и нѣмецкій языки, что могутъ слѣдовать за преподаваніемъ предметовъ въ этихъ классахъ.

Статья 48.

Общій приемъ учениковъ въ мужское отдѣленіе Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища бываетъ каждый годъ предъ началомъ учебнаго курса; но Педагогическій Совѣтъ, по особо уважительнымъ причинамъ, можетъ дозволять приемъ и въ теченіи учебнаго курса, если, по предварительномъ испытаніи поступающаго, удостовѣрится, что послѣдній, по своимъ познаніямъ и развитію, можетъ слѣдовать за курсомъ того класса, въ который пожелаетъ поступить.

Статья 49.

Ученики мужскаго отдѣленія Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища носятъ форменную одежду, установленную для учащихся въ гимназіяхъ Царства Польскаго.

Статья 50.

Съ каждаго ученика взимается за ученіе по *пятнадцати* рублей въ годъ. Плата сія вносится въ казну Царства пополугодію, впередъ за каждое полугодіе. Непредставившіе, въ теченіи первыхъ двухъ мѣсяцевъ каждаго полугодія, квитанціи во взносѣ платы за ученіе увольняются изъ заведенія, но могутъ быть снова приняты, по представленіи квитанціи во взносѣ платы за все полугодіе.

klass męskiego oddziału Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej bez examinu, jeśli znajomość języka ruskiego i niemieckiego posiadają w takim stopniu, że mogą słuchać wykładu przedmiotów w tych klassach.

Artykuł 48.

Ogólny zapis uczniów, do męskiego oddziału Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej, odbywa się corocznie, przed rozpoczęciem kursu nauk; wszelako Rada Pedagogiczna, z powodów szczególnie na wzgląd zasługujących, może dozwalać przyjęcia i w ciągu rocznego kursu nauk, gdy z uprzedniego examinu kandydata przekona się, że tenże przy swych znajomościach i rozwinięciu, może słuchać kursu w tej klassie, do której przyjętym być pragnie.

Artykuł 49.

Uczniowie męskiego oddziału Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej, nosić mają ubranie formy przepisanej dla uczących się w Gimnazyach Królestwa Polskiego.

Artykuł 50.

Od każdego ucznia pobieraną będzie opłata za naukę po r. s. *piętnaście* rocznie. Opłata takowa wnoszoną być ma do Skarbu Królestwa co pół roku, z góry za każde półrocze. Ci, którzy nie złożą w ciągu pierwszych dwóch miesięcy każdego półrocza kwitu z uiszczonej opłaty za naukę, otrzymają uwolnienie z Zakładu, lecz mogą być przyjęci na powrót, gdy złożą kwity takowe z uiszczonej opłaty za całe półrocze.

Статья 51.

Педагогическому Совѣту предоставляется освобождать отъ платы за ученіе недостаточныхъ учениковъ, преимущественно Евангелическаго исповѣданія, заслуживающихъ того своими успѣхами, прилежаніемъ и поведеніемъ. Освобожденіе отъ платы за ученіе имѣетъ силу въ теченіе одного полугодія.

Статья 52.

Дисциплинарныя взысканія за проступки учениковъ опредѣляются особыми правилами, составленными Педагогическимъ Совѣтомъ и утвержденными Правительственною Коммисією Народнаго Просвѣщенія; причемъ высшую степень наказанія составляетъ исключеніе изъ заведенія; каковому наказанію ученики подвергаются лишь по опредѣленію Педагогическаго Совѣта.

Статья 53.

Въ концѣ учебнаго года ученики подвергаются испытанію изъ всего пройденнаго въ теченіе года и по результатамъ этого испытанія удостоиваются перевода въ высшіе классы. Отмѣтки для опредѣленія степени познаній учащихся устанавливаются особою инструкцією отъ Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія.

Статья 54.

Ученики первыхъ шести классовъ, отличные по поведенію и оказавшіе весьма удовлетворительные успѣхи въ

Artykuł 51.

Rada Pedagogiczna mocną będzie uwalniać od opłaty za naukę uczniów niedostatnich, przedewszystkiem wyznania Ewangelickiego, zasługujących na to swym postępem w naukach, pilnością i sprawowaniem. Uwolnienie od opłaty za naukę służy na jedno półrocze.

Artykuł 52.

Kary dyscyplinarne za przewinienia uczniów ustanowione będą oddzielnymi przepisami ułożyc się mającymi przez Radę Pedagogiczną i zatwierdzonymi przez Kommissję Rządową Oświecenia Publicznego, przyczem najwyższy stopień kary stanowić ma wydalenie z Zakładu, której to karze podlegają uczniowie nie inaczej jak na zasadzie uchwały Rady Pedagogicznej.

Artykuł 53.

W końcu każdego roku szkolnego, uczniowie poddawani być mają examinowi z całego kursu, wyłożonego w ciągu roku i według rezultatu tego examinu, przyznane sobie mieć będą promocye do klass wyższych. Wyrazy, jakie winny być używane dla oznaczenia stopnia usposobienia naukowego uczniów, przepisze osobna Instrukcyja mająca się wydać przez Kommissję Rządową Oświecenia Publicznego.

Artykuł 54.

Uczniowie pierwszych sześciu klass wzorowego sprawowania i którzy okazali zupełnie zadowalniający postęp w

большей части предметовъ, въ томъ числѣ въ русскомъ и нѣмецкомъ языкахъ, награждаются книгами. Число наградъ для каждаго класса опредѣляется Правительственною Коммисіею Народнаго Просвѣщенія.

Статья 55.

Ученики, пробывшіе въ одномъ классѣ два года, и недостоенные затѣмъ перевода въ слѣдующій классъ, увольняются изъ заведенія.

Статья 56.

Окончательное испытаніе учениковъ производится Педагогическимъ Совѣтомъ, на основаніи правилъ, составленныхъ Совѣтомъ и утвержденныхъ, по представленію Консисторіи, Правительственною Коммисіею Народнаго Просвѣщенія.

Статья 57.

Ученики, окончившіе съ успѣхомъ полный курсъ ученія въ мужскомъ отдѣленіи Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища, получаютъ аттестаты за подписью членовъ Педагогическаго Совѣта и съ приложеніемъ печати учебнаго заведенія. Сверхъ того, для награды отличнымъ по поведенію изъ окончившихъ курсъ и оказавшимъ весьма удовлетворительные успѣхи въ большей части предметовъ и въ томъ числѣ въ русскомъ и нѣмецкомъ языкахъ и словесности, назначаются медали, золотыя и серебряныя, число которыхъ опредѣляется Правительственною Коммисіею Народнаго Просвѣщенія.

większej części przedmiotów, a w ich liczbie z języka ruskiego i niemieckiego, otrzymają nagrody w książkach. Liczbę nagród dla każdej klasy ustanowi Kommissya Rządowa Oświecenia Publicznego.

Artykuł 55.

Uczniowie, którzy po dwuletnim pobycie w jednej i tej samej klasie nie otrzymają promocyi do klasy następnej, mają być z Zakładu uwolnieni.

Artykuł 56.

Ostateczny examen uczniów odbywa Rada Pedagogiczna, na zasadzie przepisów, ułożonych przez tę Radę i na przedstawienie Konsystorza, przez Kommissyę Rządową Oświecenia Publicznego zatwierdzonych.

Artykuł 57.

Uczniowie, którzy z pożytkiem ukończyli pełny kurs nauk w męzkim oddziale Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej, otrzymają atestaty za podpisem Członków Rady Pedagogicznej i opatrzone pieczęcią Zakładu naukowego. Nadto, na nagrody uczniom odznaczającym się wzorowem sprawowaniem, którzy ukończyli kurs nauk i okazali zupełnie zadowalniający postęp w większej części przedmiotów a w liczbie tych w językach ruskim, niemieckim i w literaturze, przeznaczają się medale złote i srebrne, ilość których ustanowi Kommissya Rządowa Oświecenia Publicznego.

Статья 58.

Лица, неучившіяся въ мужскомъ отдѣленіи Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища, имѣютъ право подвергаться испытанію изъ полнаго курса предметовъ, преподаваемыхъ въ семъ заведеніи, наравнѣ съ учениками заведенія и въ одно съ ними время, назначенное для испытаній. Выдержавшіе съ успѣхомъ испытаніе въ полномъ курсѣ получаютъ въ томъ свидѣтельство.

Примѣчаніе. Испытаніе для постороннихъ лицъ изъ полнаго курса училища начинается съ русскаго языка и словесности, и оказавшимъ неудовлетворительное знаніе этихъ предметовъ отказывается въ дальнѣйшемъ испытаніи.

Б. Учищіяся въ женскомъ отдѣленіи.

Статья 59.

Въ женское отдѣленіе Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища принимаются дѣти на тѣхъ же условіяхъ, какія означены въ ст. 44 и 45 настоящаго Устава.

Статья 60.

Въ первый классъ женскаго отдѣленія училища принимаются дѣти не моложе девяти лѣтъ, умѣющія читать и писать по русски и по нѣмецки и знающія главныя молитвы, а изъ ариѳметики сложеніе и вычитаніе.

Статья 61.

Воспитанницы другихъ среднихъ учебныхъ заведеній Имперіи и Царства могутъ поступать въ соотвѣтственные

Artykuł 58.

Osoby, które nie pobierały nauk w męzkim oddziale Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej, mają prawo składać examen z całego kursu przedmiotów w tym Zakładzie wykładanych, na równi z uczniami Zakładu i w jednym z nimi czasie, przeznaczonym na examina. Ci, którzy należycie złożą examen z całego kursu, otrzymają na to świadectwo.

Uwaga. Examen postronnych osób z całego kursu szkolnego rozpoczynać się ma od języka ruskiego i literatury, a tym, którzy okażą niedostateczną znajomość tych przedmiotów, odmówione być ma składanie dalszego examinu.

B. Uczennice oddziału żeńskiego.

Artykuł 59.

Do oddziału żeńskiego Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej mają być przyjmowane dzieci, pod temi samemi warunkami, jakie są oznaczone w artykułach 44 i 45 niniejszej Ustawy.

Artykuł 60.

Do klasy pierwszej żeńskiego oddziału Szkoły, przyjmują się dzieci nie młodsze jak lat dziewięciu, umiejące czytać i pisać po rusku i po niemiecku i główne modlitwy, tudzież z arytmetyki: dodawanie i odejmowanie.

Artykuł 61.

Uczennice innych średnich Zakładów naukowych w Cesarstwie i Królestwie mogą wstępować do odpowiednich

классы женскаго отдѣленія Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища безъ испытанія, съ условіемъ, относительно знанія русскаго и нѣмецкаго языковъ, означеннымъ въ ст. 47 сего Устава.

Статья 62.

Общій приемъ воспитанницъ въ женское отдѣленіе бываетъ въ тоже время, когда принимаются и воспитанники въ мужское отдѣленіе; а также на основаніи, указанномъ въ ст. 48 сего Устава, приемъ воспитанницъ можетъ быть дозволяемъ и въ теченіе учебнаго года.

Статья 63.

Съ каждой ученицы взимается за ученіе по *пятнадцати* рублей въ годъ. Время взноса этой платы и послѣдствія несвоевременнаго представленія ея для ученицъ женскаго отдѣленія тѣ же, какія и для учащихся въ отдѣленіи мужскомъ (ст. 50).

Статья 64.

Освобожденіе недостаточныхъ ученицъ отъ платы за ученіе производится на основаніи ст. 51-й сего Устава.

Статья 65.

Относительно дисциплинарныхъ взысканій за проступки ученицъ, производства испытаній, какъ переводныхъ, такъ и окончательныхъ, опредѣленія степени познаній, назначенія наградъ, выдачи аттестатовъ и увольненія изъ заве-

klass oddziału żeńskiego Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej bez examinu, pod warunkiem co do języków ruskiego i niemieckiego w artykule 47 niniejszej Ustawy oznaczonym.

Artykuł 62.

Ogólny zapis uczennic do oddziału żeńskiego, odbywać się ma w tym samym czasie, co zapis uczniów do oddziału męskiego i też na zasadzie wskazanej w artykule 48 niniejszej Ustawy przyjęcie uczennic może być dozwolonem i w ciągu roku szkolnego.

Artykuł 63.

Od każdej uczennicy pobierana być ma opłata za naukę po *piętnaście* rubli na rok. Termin uiszczania takowej opłaty, oraz skutki niezłożenia jej we właściwym czasie będą dla uczennic oddziału żeńskiego też same, jak dla uczniów oddziału męskiego (art. 50).

Artykuł 64.

Uwolnienie uczennic niedostatnich od opłaty za naukę odbywać się ma na zasadzie art. 51 niniejszej ustawy.

Artykuł 65.

Co do dyscyplinarnych kar na uczennice za przewinienia, odbywania examinów dla otrzymania promocyi i examinów ostatecznych, oznaczania stopni usposobienia, przyznawania nagród, wydawania atestatów i uwolniania z Zakładu uczen-

денія неуспѣвающихъ ученицъ—соблюдаются тѣ же правила, какія изложены въ ст. 52—58 сего Устава.

В. Учащіеся въ педагогическихъ курсахъ.

Статья 66.

Въ педагогическіе курсы принимаются молодые люди, принадлежащіе къ Евангелическо-Аугсбургскому и Евангелическо-Реформатскому исповѣданію.

Статья 67.

Поступающіе въ педагогическіе курсы, кромѣ свидѣтельства о своемъ возрастѣ и званіи, должны представить Директору училища свидѣтельство о конфирмаціи и удостовѣреніе о хорошемъ поведеніи отъ пастора того прихода, къ которому принадлежитъ поступающій. Медицинское же свидѣтельство производится училищнымъ врачомъ, на основаніи ст. 45-й настоящаго Устава.

Статья 68.

Въ первый курсъ педагогическаго отдѣленія принимаются молодые люди, достигшіе 15-ти лѣтняго возраста, выдержавшіе, на нѣмецкомъ языкѣ, испытаніе въ объемѣ двухкласснаго начальнаго училища и умѣющіе разбирать ноты.

Статья 69.

Въ педагогическое отдѣленіе можетъ быть дозволяемъ пріемъ, кромѣ перваго курса, еще и во второй, для тѣхъ, ко-

nie, nieczyniących postępu, zachowane być mają też same przepisy, jakie są wyłożone w artykułach: 52—58, niniejszej Ustawy.

C. Uczniowie Kursów Pedagogicznych.

Artykuł 66.

Na kursa pedagogiczne przyjmowani będą młodzi ludzie wyznania Ewangelicko-Augsburgskiego i Ewangelicko-Reformowanego.

Artykuł 67.

Wstępujący na kursa pedagogiczne, oprócz świadectwa pochodzenia i wieku, powinni przedstawić Dyrektorowi Szkoły świadectwo odbytej Konfirmacyi, tudzież dowód dobrego sprawowania, wydany przez Pastora tej parafii, do której wstępujący należy. Lekarskie zaś poświadczenie o wstępujących, odbędzie Lekarz Szkoły na zasadzie art. 45 niniejszej Ustawy.

Artykuł 68.

Na pierwszy kurs oddziału pedagogicznego, przyjmowani będą młodzi ludzie, którzy mają lat 15-cie skończonych i którzy złożyli w języku niemieckim examen w zakresie dwuklassowej Szkoły elementarnej, tudzież umieją czytać nuty.

Artykuł 69.

Do oddziału pedagogicznego może być dozwolany zapis, nie tylko na pierwszy, ale i na drugi kurs, tym, którzy mają

торые не моложе 16 лѣтъ и знаютъ пройденное въ первомъ курсѣ.

Статья 70.

Для воспитанниковъ педагогическихъ курсовъ не полагается ни платы за ученье, ни форменной одежды.

Статья 71.

На стипендіи для бѣднѣйшихъ и способнѣйшихъ воспитанниковъ педагогическихъ курсовъ по штату особая сумма. При опредѣленіи числа и размѣра стипендіи, равно какъ и при назначеніи ихъ, Главный Директоръ Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія совбращается съ представленіемъ Евангелическо-Аугсбургской Консисторіи, основаннымъ на опредѣленіи Педагогическаго Совѣта, и съ количествомъ населенія евангелическо-аугсбургскаго и евангелическо-реформатскаго исповѣданій въ Царствѣ Польскомъ.

Статья 72.

Ученики, неподающіе надежды, что со временемъ могутъ быть хорошими учителями, увольняются изъ заведенія, по опредѣленію Педагогическаго Совѣта.

Статья 73.

Дисциплинарныя взысканія за проступки учениковъ опредѣляются на основаніи ст. 52 сего Устава.

nie mniej jak 16-cie lat wieku i znają wykład kursu pierwszego.

Artykuł 70.

Dla uczniów kursów pedagogicznych nie ustanawia się ani opłaty za naukę, ani ubrania przepisanej formy.

Artykuł 71.

Na stypendya dla uboższych i zdolniejszych uczniów kursów pedagogicznych, ustanawia się etatem oddzielna summa. Przy ustanowieniu liczby i wysokości stypendyów, najmniej przy naznaczeniu takowych, Dyrektor Główny Kommissyi Rządowej Oświecenia Publicznego zastosuje się do przedstawienia Konsystorza Ewangelicko - Augsburgskiego, opartego na uchwale Rady Pedagogicznej; jako też do liczby ludności wyznania Ewangelicko-Augsburgskiego i Ewangelicko-Reformowanego w Królestwie Polskiem.

Artykuł 72.

Uczniowie, nie czyniący nadziei, że z czasem mogą być dobrymi Nauczycielami, mają być uwolnieni z Zakładu, na zasadzie Uchwały Rady Pedagogicznej.

Artykuł 73.

Kary dyscyplinarne na uczniów, wyznaczane będą na zasadzie art. 52, niniejszej Ustawy.

Статья 74.

Испытанія въ педагогическихъ курсахъ полагаются двойнаго рода—переводныя и окончательныя. Первыя производятся, въ концѣ учебнаго года, изъ всего, въ теченіе года пройденнаго, а вторыя, при выпускѣ воспитанниковъ, изъ всего пройденнаго въ теченіи трехъ лѣтъ. Послѣднія испытанія должны быть какъ теоретическія, такъ и практическія.

Статья 75.

Переводныя испытанія производятся въ присутствіи учителя-руководителя и двухъ преподавателей, а окончательныя, какъ теоретическія, такъ и практическія, въ полномъ составѣ Педагогическаго Совѣта.

Статья 76.

Относительно опредѣленія степени познаній учениковъ соблюдается правило, изложенное въ ст. 53-й настоящаго Устава.

Статья 77.

Ученики, окончившіе съ успѣхомъ полный курсъ ученія, получаютъ аттестаты за подписью членовъ Педагогическаго Совѣта и съ приложеніемъ печати Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища.

Статья 78.

Аттестатъ на званіе учителя начальнаго училища выдается только получившимъ изъ всѣхъ предметовъ отмѣтки

Artykuł 74.

Examina na kursach pedagogicznych mają być dwojakie: przechodnie i ostateczne. Pierwsze odbywać się będą w końcu roku szkolnego ze wszystkiego co w ciągu tegoż roku było wyłożonem, drugie zaś przy ostatecznem wypuszczeniu uczniów z Zakładu z całego kursu trzechletniego. Ostateczne examina winny być nietylko z teoryi, ale i praktyczne.

Artykuł 75.

Examina przechodnie odbywać się mają w obecności Nauczyciela-przewodniczącego i dwóch wykładających, a ostateczne, tak z teoryi, jak i z praktyki, w obecności całego składu Rady Pedagogicznej.

Artykuł 76.

Pod względem oznaczania stopnia usposobienia uczniów, zachowany być ma przepis zawarty w artykule 33 niniejszej Ustawy.

Artykuł 77.

Uczniowie, którzy ukończyli z pożytkiem cały kurs nauk, otrzymają atestaty za podpisem Członków Rady Pedagogicznej i opatrzone pieczęcią Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej.

Artykuł 78.

Atestat na stopień Nauczyciela Szkoły elementarnej ma być wydawany tym tylko uczniom, którzy otrzymali stopnie

удовлетворительныя; оказавшіе же весьма удовлетворительные успѣхи по крайней мѣрѣ въ половинѣ предметовъ, въ томъ числѣ въ русскомъ и нѣмецкомъ языкахъ, получаютъ аттестатъ съ отличіемъ, и опредѣляются учителями въ училищахъ городскихъ и въ двухклассныхъ сельскихъ.

Статья 79.

Неудостоенные аттестата могутъ оставаться въ курсахъ еще одинъ годъ и не теряютъ стипендіи въ такомъ только случаѣ, если причина неуспѣшности произошла отъ независящихъ отъ нихъ обстоятельствъ и Педагогическимъ Совѣтомъ будетъ признана вполне уважительною.

Статья 80.

Воспитанники, пользовавшіеся казенною стипендіею во время пребыванія ихъ въ педагогическихъ курсахъ, обязаны прослужить въ должности начального учителя четыре года по назначенію подлежащаго начальства, если не возвратятъ суммы, израсходованной на полученные ими стипендіи.

ГЛАВА ПЯТАЯ.

Педагогическій Совѣтъ.

Статья 81.

Для обсужденія вопросовъ, относящихся преимущественно къ учебной и воспитательной части Главнаго Нѣмецкаго

zadowolniające ze wszystkich przedmiotów; ci zaś, którzy okazali postęp zupełnie zadowolniający, przynajmniej z połowy przedmiotów, a w ich liczbie i z języków ruskiego i niemieckiego, otrzymają atestat z odznaczeniem się i mianowani będą Nauczycielami Szkół miejskich i dwuklassowych wiejskich.

Artykuł 79.

Nie otrzymujący atestatów, mogą pozostać na kursach jeszcze rok jeden i nie tracą stypendyów, w takim tylko razie, jeśli przyczyna niedostatecznego ich postępu wypływała z okoliczności od nich niezależnych i przez Radę Pedagogiczną uznaną będzie za zasługującą na uwzględnienie.

Artykuł 80.

Uczniowie, którzy mieli stypendya rządowe podczas pobytu swego na kursach pedagogicznych, obowiązani są przesłużyć na posadzie Nauczyciela elementarnego cztery lata podług przeznaczenia właściwej Władzy, jeśli nie zwrócą summy wydanej na pobrane przez nich stypendya.

ROZDZIAŁ PIĄTY.

Rada Pedagogiczna.

Artykuł 81.

Do roztrząsania kwestyj dotyczących głównie części naukowej i wychowawczej Szkoły Głównej Niemiecko-Ewan-

Евангелическаго училища, а также для наблюденія за хозяйственною частію училища и для повѣрки отчетности, состоитъ при ономъ Педагогическій Совѣтъ.

Статья 82.

Педагогическій Совѣтъ составляютъ, подъ предсѣдательствомъ Директора, всѣ лица, служащія по учебно-воспитательной части въ Главномъ Нѣмецкомъ Евангелическомъ училищѣ.

Примѣчаніе. Въ засѣданія Педагогическаго Совѣта приглашается, по усмотрѣнію предсѣдателя, училищный врачъ, имѣющій въ такомъ случаѣ право голоса наравнѣ съ прочими членами.

Статья 83.

По различію заведеній, входящихъ въ составъ Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища, засѣданія Педагогическаго Совѣта бываютъ троякаго рода: по отдѣленію мужскому, по отдѣленію женскому, и по педагогическимъ курсамъ.

Статья 84.

Въ засѣданіяхъ Совѣта, сверхъ Директора и его помощника, участвуютъ преподаватели соответствующихъ заведеній; въ засѣданіяхъ по женскому отдѣленію принимаютъ также участіе Главная Воспитательница, ея помощницы и учительницы, а въ засѣданія по педагогическимъ курсамъ, по усмотрѣнію Директора, можетъ быть приглашаемъ и учитель начальнаго училища, состоящаго при Евангелическо-Аугсбургской церкви.

gelickiej, jako też do nadzoru nad częścią ekonomiczną tejże Szkoły i dla sprawdzania rachunków, znajdować się będzie przy niej Rada Pedagogiczna.

Artykuł 82.

Radę Pedagogiczną składają, pod prezydencją Dyrektora, wszystkie osoby służące po części naukowo-wychowawczej przy Szkole Głównej Niemiecko-Ewangelickiej.

Uwaga. Na posiedzenia Rady Pedagogicznej wzywany być może, według uznania Prezesa Lekarz Szkoły, mający w takim razie prawo głosu, na równi z innymi Członkami.

Artykuł 83.

Stosownie do różności Zakładów, wchodzących w skład Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej, posiedzenia Rady Pedagogicznej bywają trojakiemu rodzaju: dotyczące oddziału męskiego, oddziału żeńskiego i kursów pedagogicznych.

Artykuł 84.

Na posiedzeniach Rady, oprócz Dyrektora i jego pomocnika uczestniczą Nauczyciele właściwych oddziałów; na posiedzeniach, dotyczących oddziału żeńskiego, uczestniczą Główna Nadzorczyńni, jej pomocnice i nauczycielki, a na posiedzenia, dotyczące kursów pedagogicznych, według uznania Dyrektora, może być też wzywany Nauczyciel szkoły elementarnej, istniejącej przy Kościele Ewangelicko-Augsburskim.

Статья 85.

Предметы занятій Педагогическаго Совѣта суть:

1) Приѣмъ учащихся и переводъ ихъ изъ класса въ классъ;

2) Выдача аттестатовъ тѣмъ изъ нихъ, которые съ успѣхомъ окончили полный курсъ ученія;

3) Опредѣленіе наградъ отличившимся поведеніемъ, прилежаніемъ и успѣхами;

4) Удостоеніе лицъ евангелическаго исповѣданія, по надлежащемъ испытаніи, званія домашняго учителя и домашней учительницы, равно какъ и начальнаго учителя и начальной учительницы;

5) Избраніе изъ членовъ Совѣта лица, завѣдывающаго библіотечною заведеніемъ;

6) Выборъ книгъ для библіотеки, а также составленіе правилъ о порядкѣ храненія и выдачи книгъ изъ библіотеки;

7) Выборъ и приобрѣтеніе учебныхъ пособій и руководствъ изъ числа одобренныхъ Правительственною Комисіею Народнаго Просвѣщенія;

8) Разсмотрѣніе программъ преподаванія по каждому предмету;

9) Разсмотрѣніе росписанія еженедѣльныхъ уроковъ по классамъ, составляемаго Директоромъ училища къ началу учебнаго года;

10) Обсужденіе приѣмовъ и способовъ руководства практическими занятіями учениковъ педагогическихъ курсовъ;

11) Разсмотрѣніе годичныхъ отчетовъ по учебно-воспи-

Artykuł 85.

Przedmioty zajęć Rady Pedagogicznej są:

1) Przyjmowanie uczniów i promocyja ich z jednej klasy do drugiej,

2) Przyznawanie attestatów tym z pomiędzy nich, którzy z pożytkiem ukończyli cały kurs nauk,

3) Wyznaczanie nagród odznaczającym się sprawowaniem, pilnością i postępem w naukach,

4) Przyznawanie osobom wyznania ewangelickiego, po należytych egzaminie, stopnia Nauczyciela domowego i Nauczycielki domowej, jako też Nauczyciela elementarnego i Nauczycielki elementarnej,

5) Wybór z grona Członków Rady, osoby, mającej zawiadywać biblioteką Zakładu,

6) Wybór dzieł do biblioteki, oraz ułożenie przepisów o sposobie utrzymywania biblioteki i wydawania z niej książek,

7) Wybór i nabywanie pomocy naukowych i przewodników z liczby zaleconych przez Komisję Rządową Oświecenia Publicznego,

8) Rozpoznawanie programmów wykładu każdego przedmiotu,

9) Przeglądanie tygodniowego rozkładu lekcji na klasy, ułożonego przez Dyrektora Szkoły z początkiem roku szkolnego,

10) Ocenienie metody i sposobów kierowania praktycznymi zajęciami uczniów pedagogicznych kursów,

11) Roztrząsanie sporządzanych przez Dyrektora spra-

тательной и хозяйственной частямъ, составляемыхъ Директоромъ;

12) Составленіе правилъ о дисциплинарныхъ взысканіяхъ за проступки учащихся;

13) Обсужденіе болѣе важныхъ проступковъ учащихся и опредѣленіе мѣры взысканія съ виновныхъ;

14) Увольненіе изъ заведенія воспитанниковъ педагогическихъ курсовъ, не подающихъ надежды, что современемъ будутъ хорошими учителями;

15) Освобожденіе отъ платы за ученіе недостаточныхъ учениковъ и ученицъ;

16) Избраніе учениковъ для удостоенія ихъ стипендій изъ суммы, положенной на этотъ предметъ по штату педагогическихъ курсовъ, и предположенія о размѣрѣ стипендій.

17) Заключеніе условій на поставку необходимыхъ для заведенія вещей;

18) Наблюденіе за правильнымъ употребленіемъ училищныхъ суммъ;

19) Ежегодная повѣрка имущества заведенія, и

20) Изысканіе и обсужденіе мѣръ, клонящихся къ улучшенію учебной, воспитательной и хозяйственной частей заведенія.

Статья 86.

Заключенія Педагогическаго Совѣта по предметамъ, означеннымъ въ пунктахъ: 4, 7, 8, 11, 12, 16, 19 и 20 предъидущей статьи, должны быть представляемы, черезъ Консисторію, на рѣшеніе Правительственной Комисіи Народнаго Просвѣщенія.

wozdań rocznych z części naukowo-wychowawczej i ekonomicznej,

12) Ułożenie przepisów o karach dyscyplinarnych, za przewinienia uczniów,

13) Rozpoznawanie ważniejszych wykroczeń uczniów i wymierzanie stopnia kary na winnych,

14) Uwalnianie z Zakładu uczniów kursów pedagogicznych, nie czyniących nadziei, że z czasem będą dobrymi nauczycielami,

15) Zwalnianie niedostatnich uczniów i uczennic od opłaty za naukę,

16) Wybieranie uczniów w celu przyznania im stypendyów, z funduszu na ten przedmiot w etacie kursów pedagogicznych oznaczonego i czynienie wniosków co do wysokości stypendyów,

17) Zawieranie umów na dostawę potrzebnych dla Zakładu przedmiotów,

18) Czuwanie nad właściwym użyciem funduszków szkolnych,

19) Coroczne sprawdzanie inwentarza Zakładu i

20) Obmyślanie i ocenianie środków, zmierzających do ulepszeń części naukowej, wychowawczej i ekonomicznej Zakładu.

Artykuł 86.

Uchwały Rady Pedagogicznej, w przedmiotach oznaczonych w punktach 4, 7, 8, 11, 12, 16, 19 i 20 artykułu poprzedzającego, winny być przedstawiane za pośrednictwem Konsystorza, do decyzji Kommissyi Rządowej Oświecenia Publicznego.

Статья 87.

Всѣ протоколы засѣданій Педагогическаго Совѣта ведутся помощникомъ Директора и представляются, въ копіяхъ, Консисторіи.

Статья 88.

Засѣданія Педагогическаго Совѣта бывають, въ теченіе учебнаго времени, одинъ разъ въ мѣсяць для каждаго заведенія Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища, а, въ случаѣ надобности, могутъ быть и чаще.

Статья 89.

Засѣданіе Совѣта можетъ состояться только при двухъ третяхъ членовъ того заведенія, по дѣламъ котораго должно происходить совѣщаніе.

Статья 90.

Дѣла рѣшаются въ Совѣтѣ по большинству голосовъ. При равенствѣ голосовъ перевѣсъ даетъ голосъ предсѣдателя. Предсѣдатель, въ случаѣ несогласія съ мнѣніемъ Педагогическаго Совѣта, представляетъ о томъ Евангелическо-Аугсбургской Консисторіи, а если дѣло не терпитъ отлагательства и не превышаетъ власти предоставленной Совѣту, то распоряжается по собственному усмотрѣнію и немедленно доноситъ о своемъ распоряженіи Консисторіи, представляя ей вмѣстѣ съ тѣмъ и журналъ Педагогическаго Совѣта.

Artykuł 87.

Wszystkie protokoły posiedzeń Rady Pedagogicznej prowadzone być mają przez pomocnika Dyrektora i przedstawiane w kopiach Konsystorzowi.

Artykuł 88.

Posiedzenia Rady Pedagogicznej w ciągu roku szkolnego, odbywać się mają raz na miesiąc, dla każdego Zakładu Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej, a w razie potrzeby, mogą być i częściej zwoływane.

Artykuł 89.

Posiedzenie Rady może mieć miejsce przy zebraniu tylko dwóch trzecich części Członków tego Zakładu, w interessach którego ma się odbyć narada.

Artykuł 90.

Przedmioty decydowane być mają w Radzie większością głosów. W razie równości zdań, głos Prezesa rozstrzyga. Jeśli Prezes nie podziela opinii Rady Pedagogicznej, przedstawia o tem Konsystorzowi Ewangelicko-Augsburskiemu, a jeżeli interes nie cierpi zwłoki i nie przewyższa attrybucyi służących Radzie, wtedy czyni rozporządzenie podług własnego uznania i o takowem niezwłocznie donosi Konsystorzowi, przedstawiając mu zarazem i protokół posiedzenia Rady Pedagogicznej.

Статья 91.

Для дѣлъ, касающихся въ равной мѣрѣ всѣхъ заведеній входящихъ въ составъ Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища и требующихъ общаго совѣщанія, Директору предоставляется право назначать соединенное засѣданіе изъ всѣхъ лицъ, служащихъ по учебно-воспитательной части въ сихъ заведеніяхъ.

ГЛАВА ШЕСТАЯ.

Права и преимущества Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго Училища.

Статья 92.

Главное Нѣмецкое Евангелическое Училище пользуется правами среднихъ учебныхъ заведеній.

Статья 93.

Главное Нѣмецкое Евангелическое училище имѣетъ свою печать съ гербомъ Царства и съ надписью на русскомъ и нѣмецкомъ языкахъ: «Главное Нѣмецкое Евангелическое училище въ Варшавѣ,» «Deutsche Evangelische Hauptschule in Warschau».

Статья 94.

Главное Нѣмецкое Евангелическое училище освобождается отъ употребленія гербовой бумаги и отъ уплаты штем-

Artykuł 91.

Do interesów dotyczących zarówno wszystkich Zakładów, wchodzących w skład Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej i wymagających ogólnej narady, Dyrektorowi służy prawo zwoływania na połączone posiedzenie, wszystkich osób służących po części naukowo-wychowawczej przy tych Zakładach.

ROZDZIAŁ SZÓSTY.

Prawa i prerogatywy Szkoły Głównej Niemiecko - Ewangelickiej.

Artykuł 92.

Szkoła Główna Niemiecko-Ewangelicka używa praw średnich Zakładów naukowych.

Artykuł 93.

Szkoła Główna Niemiecko-Ewangelicka mieć będzie swoją pieczęć z herbem Królestwa i z napisem w ruskim i niemieckim języku: «Главное Нѣмецкое-Евангелическое Училище въ Варшавѣ» «Deutsche Evangelische Hauptschule in Warschau».

Artykuł 94.

Szkoła Główna Niemiecko-Ewangelicka, wolną jest od użycia papieru stemplowego i od opłat stemplowych, przy

пельныхъ пошлинъ по совершаемымъ отъ имени его и въ пользу его актамъ и вообще по всеѣмъ касающимся до него дѣламъ.

Статья 95.

Посылаемая подъ печатью сего заведенія официальные бумаги и посылки принимаются на почту на основаніи общихъ установленныхъ по сему предмету для казенныхъ пакетовъ правилъ.

Статья 96.

Зданія, занимаемая Главнымъ Нѣмецкимъ Евангелическимъ училищемъ, по отношенію къ освобожденію ихъ отъ квартирной повинности, какъ денежной, такъ и натуральной, а равно и отъ другихъ податей, подчиняются существующимъ по сему предмету въ Царствѣ Польскомъ постановленіямъ относительно всеѣхъ вообще казенныхъ зданій.

Статья 97.

Лица, служація при Главномъ Нѣмецкомъ Евангелическомъ училищѣ по учебной части, пользуются эмеритальными правами, предоставленными служащимъ по этой части въ Царствѣ Польскомъ.

Статья 98.

Прочія должностныя лица, служація при Главномъ Нѣмецкомъ Евангелическомъ училищѣ, пользуются, въ отношеніи къ эмеритурѣ, правами и преимуществами, предоставленными служащимъ по гражданской части въ Царствѣ Польскомъ.

sporządzaniu w jej imieniu i na jej rzecz aktów i w ogólności we wszystkich czynnościach jej dotyczących.

Artykuł 95.

Przesyłane pod pieczęcią tego Zakładu urzędowe ekspedycje i posyłki, mają być przyjmowane na pocztę, na zasadzie ogólnych przepisów ustanowionych w tym przedmiocie dla ekspedycji rządowych.

Artykuł 96.

Gmachy, zajmowane przez Szkołę Główną Niemiecko-Ewangelicką, pod względem zwolnienia ich od powinności kwaterunkowej tak w pieniądzu jak i w naturze, również od innych podatków, podlegają istniejącym w tej mierze w Królestwie Polskiem postanowieniom co do wszystkich w ogóle gmachów rządowych.

Artykuł 97.

Osoby służące przy Szkole Głównej Niemiecko-Ewangelickiej po części naukowej, korzystać będą z praw emerytalnych, zapewnionych osobom, służącym po tej części w Królestwie Polskiem.

Artykuł 98.

Inne osoby zostające w służbie przy Szkole Głównej Niemiecko-Ewangelickiej, pod względem emerytury, korzystają z praw i prerogatyw zapewnionych osobom zostającym w służbie cywilnej w Królestwie Polskiem.

Статья 99.

Ученики двухъ высшихъ классовъ Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища, во время нахождения ихъ въ этомъ заведеніи, освобождаются отъ рекрутской повинности, если они пробыли въ ономъ не менѣе трехъ лѣтъ.

Статья 100.

Ученики Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища, окончившіе съ аттестатомъ курсъ ученія, а равно и постороннія лица, получившія свидѣтельство о знаніи полного курса этого заведенія, могутъ поступить въ Варшавскую Главную Школу и другія высшія учебныя заведенія Имперіи и Царства, на основаніи изданныхъ для сихъ заведеній уставовъ и постановленій.

Статья 101.

Ученицы, окончившія курсъ въ Главномъ Нѣмецкомъ Евангелическомъ училищѣ съ аттестатами и оказавшія весьма удовлетворительные успѣхи въ русскомъ языкѣ и словесности, могутъ быть удостоиваемы, съ утвержденія Главнаго Директора Правительственной Коммисіи Народнаго Просвѣщенія, права на званіе домашней учительницы.

Статья 102.

Ученики педагогическихъ курсовъ Главнаго Нѣмецкаго Евангелическаго училища, во время пребывания ихъ въ этомъ заведеніи, освобождаются отъ рекрутской повинности. Этимъ же правомъ, въ теченіе одного года, по выбо-

Artykuł 99.

Uczniowie dwóch klas wyższych Szkoły Głównej Niemiecko-Ewangelickiej, przez czas pobytu swego w tym Zakładzie, wolni są od poboru do wojska, jeśli nie mniej jak trzy lata przebyli w tym Zakładzie.

Artykuł 100.

Uczniowie Szkoły Głównej Niemiecko - Ewangelickiej, którzy ukończyli kurs nauk z atestatem, również osoby postronne, które uzyskały świadectwo o znajomości całego kursu nauk tego Zakładu, mogą wstąpić do Szkoły Głównej w Warszawie i do innych wyższych Zakładów naukowych Cesarstwa i Królestwa, na zasadzie wydanych dla tych Zakładów ustaw i postanowień.

Artykuł 101.

Uczennicom, które ukończyły kurs nauk w Szkole Głównej Niemiecko-Ewangelickiej z atestatami i okazały zupełnie zadowalniające postępy w ruskim języku i literaturze, może być przyznane z zatwierdzenia Dyrektora Głównego Komisji Rządowej Oświecenia Publicznego, prawo na stopień Nauczycielki domowej.

Artykuł 102.

Uczniowie kursów pedagogicznych przy Szkole Głównej Niemiecko-Ewangelickiej, przez czas pobytu swego w tym Zakładzie, wolni są od poboru do wojska; takż prerogatywa służy w ciągu jednego roku po wyjściu z Zakładu, uczniom

тіи изъ заведенія, пользуются воспитанники этихъ курсовъ, получившіе аттестаты, хотя бы они и не состояли еще въ учебной службѣ.

Статья 103.

Настоящій Уставъ долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ. Всѣ несогласныя съ симъ Уставомъ постановленія и распоряженія отмѣняются.

Министръ Статсъ-Секретарь (подписалъ) *В. Платоновъ*.

tych kursów, którzy otrzymali atestaty, chociażby oni jeszcze do służby naukowej nie weszli.

Artykuł 103.

Ustawa niniejsza ma być zamieszczoną w Dzienniku Praw. Wszelkie postanowienia i rozporządzenia, z niniejszą Ustawą niezgodne, uchylają się.

Minister Sekretarz Stanu (podpisano) *W. Płatonow.*

№	Nazwa	Liczba		Wzrost
		Przed	Wzrost	
1	...	7	1 500	...
2	...	11	1 500	...
3	...	111	1 500	...
4	...	111	1 500	...
5	...	111	1 500	...
6	...	111	1 500	...
7	...	111	1 500	...
8	...	111	1 500	...

На подлинномъ Собственною ЕГО ИМПЕРАТОРСКАГО ВЕЛИЧЕСТВА рукою
написано:

«Быть по сему.»

въ С.-Петербургѣ,
5/17 Января 1866 г.

ШТАТЪ

ГЛАВНАГО НѢМЕЦКАГО ЕВАНГЕЛИЧЕСКАГО УЧИЛИЩА.

1. По мужскому отдѣленію.

№		Число лицъ.	Жалованье.		Классы должностей.	Эмеритальные права.
			Одному.	Всѣмъ.		
			Руб. сер.	Руб. сер.		
1	Директору (при казенной квартирѣ)	1	2.500	2.500	V	} По учебной службѣ.
2	Помощнику Директора (изъ учителей) добавочнаго жалованья	1	500	500	VI	
3	Учителямъ русскаго языка и словесности, исторіи и географіи Россіи и Польши	2	1.500	3.000	VIII	
4	Четыремъ учителямъ наукъ и языковъ, въ томъ числѣ законоучителю и учителю нѣмецкаго языка	4	1.200	4.800	VIII	
5	7-ми Учителямъ наукъ и языковъ	7	1.000	7.000	VIII	
6	Учителю чистописанія, черченія и рисованія	1	600	600	IX	

Na oryginalne Własną JEGO CESARSKO - KRÓLEWSKIÉJ MOŚCI ręką napisano:

»Ma być podług tego.»

w Petersburgu,
dnia 5/17 Stycznia 1866 r.

Przez CESARZA i KRÓLA,
Minister Sekretarz Stanu,
(podpisano) W. Płatonow.

ETAT

SZKOLY GŁÓWNEJ NIEMIECKO-EWANGELICKIEJ.

I. Oddziału Męskiego.

№		Liczba osób.	Płaca.		Klasa urzędu.	Prawo do emerytury.
			Jednemu.	Wszystkim.		
			Rsr.	Rsr.		
1	Dyrektorowi obok mieszkania Rządowego	1	2.500	2.500	V	} Służbie naukowej zapewnione.
2	Pomocnikowi Dyrektora (z Nauczycieli) płacy dodatkowej.	1	500	500	VI	
3	Nauczycielom ruskiego języka i literatury tudzież Historii i Geografii Rossyi i Polski . . .	2	1.500	3.000	VIII	
4	Czterem Nauczycielom umiejętności i języków, w tej liczbie Nauczycielowi Religii, tudzież Nauczycielowi języka niemieckiego	4	1.200	4.800	VIII	
5	7-miu Nauczycielom umiejętności i języków	7	1.000	7.000	VIII	
6	Nauczycielowi kalligrafii i rysunków	1	600	600	IX	

№		Число лицъ.	Жалованье.		Классы должностей.	Эмеритальныя права.
			Одному.	Всѣмъ.		
			Руб. сер.	Руб. сер.		
7	Учителю пѣнія (онъ же обучаетъ пѣнію въ женскомъ отдѣленіи и въ педагогическихъ курсахъ)	1	600	600	IX	По учебной службѣ.
8	На уроки французскаго языка	—	—	300		
9	Библиотекарю (изъ числа учителей) добавочнаго	—	200	200		По гражданской службѣ.
10	Письмоводителю (онъ же смотритель дома)	1	600	600	X	
11	Писцу	1	250	250	XII	
12	Врачу	1	300	300	VIII	
13	На библиотеку	—	—	400		
14	На учебныя пособія, классныя принадлежности и награды ученикамъ	—	—	400		
15	На канцелярскія принадлежности	—	—	150		
16	На наемъ прислуги	—	—	500		
17	На отопленіе и освѣщеніе зданія	—	—	500		
18	На ремонтъ и содержаніе чистоты въ зданіи	—	—	500		
	Итого	—	—	23.100		

Примѣчаніе. Законоучитель преподаетъ и въ педагогическихъ курсахъ.

№		Liczba osób.	P ł a c a.		Klasa urzędu.	Prawo do emerytury.
			Jednemu.	Wszystkim.		
			Rsr.	Rsr.		
7	Nauczycielowi śpiewu (uczacemu zarazem śpiewu w oddziale żeńskim i na kursach pedagogicznych)	1	600	600	IX	} Służbie naukowej zapewnione.
8	Na lekcye języka francuzkiego	—	—	300		
9	Bibliotekarzowi (z liczby Nauczycieli) dodatek do płacy	—	200	200		
10	Sekretarzowi (zarazem Nadzorcy gmachu)	1	600	600	X	} Służbie administracyjnej zapewnione.
11	Kopiiście	1	250	250	XII	
12	Lekarzowi	1	300	300	VIII	
13	Na bibliotekę	—	—	400		
14	Na pomoce naukowe, potrzeby klasowe i nagrody dla uczniów.	—	—	400		
15	Na potrzeby kancelaryjne	—	—	150		
16	Na najem służby	—	—	500		
17	Na opał i oświetlenie gmachu.	—	—	500		
18	Na restauracyę i utrzymanie porządku w gmachu	—	—	500		
R a z e m		—	—	23.100		

Uwaga. Nauczyciel Religii wyklada i na Kursach Pedagogicznych.

II. По женскому отдѣленію.

№		Число лицъ.	Жалованье.		Классы должностей.	Эмеритальные права.
			Одному.	Всѣмъ.		
			Руб. сер.	Руб. сер.		
1	Директору добавочнаго вознагражденія за завѣдываніе женскимъ отдѣленіемъ	—	500	300		
2	Главной Воспитательницѣ (при казенной квартирѣ)	1	800	800		
3	Воспитательницамъ	2	600	1.200		
4	Учителямъ русскаго языка и словесности, исторіи и географіи Россіи и Польши	2	1.200	2.400	VII	По учебной службѣ.
5	Тремъ учителямъ наукъ, въ томъ числѣ законоучителю и учителю нѣмецкаго языка	3	1.000	3.000	VIII	
6	Двумъ учителямъ наукъ и языковъ	2	900	1.800	VIII	
7	Учителю чистописанія, черченія и рисованія	1	600	600	IX	
8	Учительницѣ рукодѣлія	1	360	360		
9	На вознагражденіе за уроки, нераспределенные между штатными учителями, считая за урокъ отъ 60 к. до 1 р.	—	—	1.000		
10	На библіотеку	—	—	250		

II. Oddziału Żeńskiego.

№		Liczba osób.	Płaca.		Klasa urzędu.	Prawo do emerytury.
			Jednemu.	Wszystkim.		
			Rsr.	Rsr.		
1	Dyrektorowi za zawiadywanie oddziałem żeńskim płacy dodatkowej	—	300	300		
2	Nadzorczyńni (obok mieszkania rządowego)	1	800	800		
3	Nauczycielkom	2	600	1.200		
4	Nauczycielom ruskiego języka i literatury, tudzież Historii i Geografii Rossyi i Polski	2	1.200	2.400	VIII	Służbie naukowej zapewnione.
5	Trzem Nauczycielom umiejętności w tej liczbie Nauczycielowi Religii i Nauczycielowi języka niemieckiego	3	1.000	3.000	VIII	
6	Dwóm Nauczycielom umiejętności i języków	2	900	1.800	VIII	
7	Nauczycielowi kalligrafii i rysunków	1	600	600	IX	
8	Nauczycielce robót kobiecych	1	360	360		
9	Na wynagrodzenie za lekcye nie rozdzielone między Nauczycieli etatowych licząc za lekcję od 60 kop. do 1 rsr.	—	—	1.000		
10	Na bibliotekę	—	—	250		

*

№		Число лицъ.	Жалованье.		Классы должностей.	Эмеритальный права.
			Одному.	Всѣмъ.		
			Руб.сер.	Руб.сер.		
11	На учебныя пособія, классныя принадлежности и награды учащимся	—	—	250		
12	На наемъ прислуги	—	—	300		
13	На отопленіе и освѣщеніе зданія	—	—	300		
14	На ремонтъ и содержаніе чистоты зданія	—	—	300		
	Итого	—	—	13.060		

Примѣчаніе. Законоучитель преподаетъ и въ педагогическихъ курсахъ.

№		Liczba osób.	Płaca.		Klasa urzędu.	Prawo do emerytury.
			Jednemu.	Wszystkim.		
			Rsr.	Rsr.		
11	Na pomoce naukowe, potrzeby klasowe i nagrody dla uczennic.	—	—	250		
12	Na najem posługi	—	—	300		
13	Na opał i oświetlenie gmachu.	—	—	300		
14	Na restaurację i utrzymanie gmachu w porządku	—	—	300		
R a z e m		—	—	13.060		

Uwaga. Nauczyciel Religii wykłada i na Kursach Pedagogicznych.

III. По педагогическимъ курсамъ.

№		Число лицъ.	Жалованье.		Классы должностей.	Эмеритальные права.
			Одному.	Всѣмъ.		
			Рублн.	Рублн.		
1	Учителю-руководителю, преподающему нѣмецкій языкъ и педагогику (при казенной квартирѣ)	1	1.200	1.200	VII	} По учебной службѣ.
2	Учителю, преподающему преимущественно физико-математическіе предметы	1	1.000	1.000	VIII	
3	На уроки по прочимъ учебнымъ предметамъ, входящимъ въ программу педагогическихъ курсовъ	—	—	1.500		
4	Учителю музыки, преподающему и теорію ея	1	900	900	IX	
5	Учителю музыки	1	700	700	IX	
6	На обученіе гимнастикѣ въ педагогическихъ курсахъ и въ обоихъ отдѣленіяхъ училища—мужскомъ и женскомъ	—	400	400		
7	На обученіе садоводству	—	100	100		
8	На библіотеку, ноты, настройку и починку музыкальныхъ инструментовъ	—	—	300		
9	На учебныя пособія, классныя принадлежности и награды ученикамъ	—	—	150		

III. Kursów pedagogicznych.

№		Liczba osób.	P ł a c a.		Klasa urzędu.	Prawo do emerytury.
			Jedne- mu.	Wszyst- kim.		
			Rsr.	Rsr.		
1	Nauczycielowi - przewodniczącemu który wykłada język Niemiecki i Pedagogikę (obok mieszkania rządowego)	1	1.200	1.200	VII	Służbie naukowej zapewnione.
2	Nauczycielowi wykładającemu głównie przedmioty fizyko-matematyczne	1	1.000	1.000	VIII	
3	Na lekcye innych przedmiotów naukowych, objętych programem kursów pedagogicznych .	—	—	1.500		
4	Nauczycielowi muzyki, wykładającemu zarazem i teorię . .	1	900	900	IX	
5	Nauczycielowi muzyki . . .	1	700	700	IX	
6	Na naukę gimnastyki na kursach pedagogicznych i w obu oddziałach szkoły, męzkim i żeńskim	—	400	400		
7	Na naukę ogrodnictwa . . .	—	100	100		
8	Na bibliotekę, nóty, strojenie i naprawę instrumentów muzycznych	—	—	300		
9	Na pomoce naukowe, potrzeby klasowe i nagrody dla uczniów.	—	—	150		

№		Число лицъ.	Жалованье.		Классы должностей.	Эмеритальные права.
			Одному.	Всѣмъ.		
			Рублн.	Рублн.		
10	На наемъ служителя	—	—	120		
11	На отопленіе и освѣщеніе	—	—	250		
12	На стипендіи	—	—	2.400		
	Итого	—	—	9.020		
	Всего на Главное Нѣмецкое Евангелическое Училище	—	—	45.180		

№		Liczba osób.	P ł a c a.		Klasa urzędu.	Prawo do emerytury.
			Jednemu.	Wszystkim.		
			Rsr.	Rsr.		
10	Na najem służącego	—	—	120		
11	Na opał i światło	—	—	250		
12	Na stypendya	—	—	2.400		
	R a z e m	—	—	9.020		
	W ogóle na Szkołę Główną Niemiecko-Ewangelicką .	—	—	45.180		

Таблицы числа недѣльныхъ уроковъ.

А. Въ мужскомъ отдѣленіи.

Предметы.	Классы.							Всего часовъ уроковъ въ недѣлю.
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	
Законъ Божій	2	2	2	2	2	2	2	14
Русскій языкъ и словесность .	6	4	4	4	4	3	3	28
Нѣмецкій языкъ и словесность	6	4	4	4	4	3	3	28
Латинскій языкъ	6	6	5	5	5	5	5	37
Греческій языкъ	—	—	—	4	6	6	6	22
Польскій языкъ	2	2	2	2	2	1	1	12
Математика: ариѳметика, алгебра, геометрія и тригонометрія	4	4	4	3	3	4	3	25
Физика и космографія	—	—	—	—	—	2	4	6
Естественная исторія	—	2	2	2	—	—	—	6
Всеобщая географія	—	2	2	2	2	1	—	9
Географія Россійской Имперіи и Царства Польскаго	—	—	—	2	2	—	—	4

Wykazy liczby lekczy tygodniowych.

A. W oddziale męzkim.

Przedmioty.	K l a s s y.							Ogół lekczy jednogodzin- nych w tygod- niu.
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	
Nauka Religii	2	2	2	2	2	2	2	14
Język ruski i literatura	6	4	4	4	4	3	3	28
Język niemiecki i literatura . .	6	4	4	4	4	3	3	28
Język łaciński	6	6	5	5	5	5	5	37
Język grecki	—	—	—	4	6	6	6	22
Język polski	2	2	2	2	2	1	1	12
Matematyka: Arytmetyka, Al- gebra, Geometrya i Trygonom- etrya	4	4	4	3	3	4	3	25
Fizyka i Kosmografia	—	—	—	—	—	2	4	6
Historya Naturalna	—	2	2	2	—	—	—	6
Geografia Powszechna	—	2	2	2	2	1	—	9
Geografia Cesarstwa Rossyj- skiego i Królestwa Polskiego . .	—	—	—	2	2	—	—	4

Предметы.	Классы.							Всего часовъ уроковъ въ недѣлю.
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	
Всеобщая исторія	—	—	2	2	2	2	2	10
Исторія Россіи и Польши .	—	—	—	—	—	3	3	6
Числописаніе и черченіе .	4	4	3	—	—	—	—	11
Итого . . .	30	30	30	32	32	32	32	218

Примѣчаніе. Для необучающихся греческому языку уроки, назначенные на этотъ предметъ, опредѣляются на химію и усиленный курсъ математики и физики.

Б. Въ женскомъ отдѣленіи.

Предметы.	Классы.						Всего часовъ уроковъ въ недѣлю.
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
Законъ Божій	2	2	2	2	2	2	12
Русскій языкъ	6	5	4	4	4	4	27
Нѣмецкій языкъ	6	5	4	4	4	4	27
Польскій языкъ	2	2	2	2	2	2	12
Французскій языкъ	4	4	3	3	3	3	20
Математика	4	3	2	2	2	2	15
Физика и свѣдѣнія изъ космографіи	—	—	—	—	2	3	5
Естественная исторія . . .	—	2	2	2	—	—	6

Przedmioty.	K l a s s y.							Ogół lekcyj jednogodzin- nych w ty- godniu.
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	
Historya Powszechna	—	—	2	2	2	2	2	10
Historya Rosyyi i Polski	—	—	—	—	—	3	3	6
Kalligrafia i rysunki	4	4	3	—	—	—	—	11
R a z e m	30	30	30	32	32	32	32	218

Uwaga. Dla nieuczących się języka greckiego godziny lekcyj, na ten przedmiot wyznaczone, użyte być mają na chemią i wzmocniony kurs matematyki i fizyki.

B. W oddziale żeńskim.

Przedmioty.	K l a s s y.						Ogół lekcyj jednogodzin- nych w ty- godniu.
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
Nauka Religii	2	2	2	2	2	2	12
Język ruski	6	5	4	4	4	4	27
Język niemiecki	6	5	4	4	4	4	27
Język polski	2	2	2	2	2	2	12
Język francuzki	4	4	3	3	3	3	20
Matematyka	4	3	2	2	2	2	15
Fizyka i wiadomości z Kosmo- grafii	—	—	—	—	2	3	5
Historya Naturalna	—	2	2	2	—	—	6

Предметы.	Классы.						Всего часовъ уроковъ въ недѣлю.
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
Всеобщая географія	—	2	2	2	2	1	9
Географія Россійской Имперіи и Царства Польскаго	—	—	—	—	2	2	4
Всеобщая исторія	—	—	3	3	3	2	11
Исторія Россіи и Польши	—	—	—	—	2	3	5
Числописаніе	4	3	2	2	—	—	11
Рисованіе	—	—	2	2	2	2	8
Рукодѣлія	2	2	2	2	2	2	12
Итого	30	30	30	30	32	32	184

В. Въ педагогическихъ курсахъ.

Предметы.	Классы.			Всего часовъ уроковъ въ недѣлю.
	I.	II.	III.	
Законъ Божій	5	4	3	12
Педагогика	—	2	2	4
Русскій языкъ	5	4	2	11
Нѣмецкій языкъ	5	4	2	11
Польскій языкъ	2	2	2	6
Математика	5	4	3	12

Przedmioty.	K l a s s y.						Ogół lekcyj jednogodzin- nych w ty- godniu.
	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	
Geografia Powszechna	—	2	2	2	2	1	9
Geografia Cesarstwa Rosyjskie- go, i Królestwa Polskiego	—	—	—	—	2	2	4
Historya Powszechna	—	—	3	3	3	2	11
Historya Rosyi i Polski	—	—	—	—	2	3	5
Kalligrafia	4	3	2	2	—	—	11
Rysunki	—	—	2	2	2	2	8
Roboty kobiece	2	2	2	2	2	2	12
R a z e m	30	30	30	30	32	32	184

C. Na kursach pedagogicznych.

Przedmioty.	Klasy.			Ogół lekcyj jednogodzin- nych w ty- godniu.
	I.	II.	III.	
Nauka Religii	5	4	3	12
Pedagogika	—	2	2	4
Język ruski	5	4	2	11
Język niemiecki	5	4	2	11
Język polski	2	2	2	6
Matematyka	5	4	3	12

Предметы.	Классы.			Всего часовъ уроковъ въ недѣлю.
	I.	II.	III.	
Свѣдѣнія естественно-историческія и географическія	3	3	—	6
Свѣдѣнія историческія	3	3	2	8
Чистописаніе и черченіе	4	4	2	10
Итого	32	30	18	80

Примѣчаніе. Музыка, пѣніе и гимнастика для воспитанниковъ педагогическихъ курсовъ обязательны; число уроковъ по этимъ предметамъ опредѣляется Педагогическимъ Совѣтомъ училища и утверждается Консисторією.

Przedmioty.	Klasy.			Ogół lekcyj jednogodzin- nych w ty- godniu.
	I.	II.	III.	
Wiadomości z nauk przyrodzonych i z geografii.	3	3	—	6
Wiadomości z historii	3	3	2	8
Kalligrafia i rysunki	4	4	2	10
R a z e m	32	30	18	80

Uwaga. Muzyka, śpiew i gimnastyka dla uczniów kursów pedagogicznych są obowiązuje; liczbę lekcji tych przedmiotów wyznacza Rada Pedagogiczna szkoły, a zatwierdza Konsystorz.

Przebieg

Lp. porządkowa przebiegu (dni)	Klin.			
	I	II	III	
6	—	3	—	Wzrost i ciężkość ciała 12000 gr.
8	5	3	—	Wzrost i ciężkość ciała 12000 gr.
10	2	4	—	Wzrost i ciężkość ciała 12000 gr.
40	14	30	32	Wzrost i ciężkość ciała 12000 gr.

Wzrost i ciężkość ciała 12000 gr. — Wzrost i ciężkość ciała 12000 gr. — Wzrost i ciężkość ciała 12000 gr. — Wzrost i ciężkość ciała 12000 gr.

WYŻSZA SZKOŁA
PEDAGOGICZNA W KIELCACH
BIBLIOTEKA

98508

Biblioteka WSP Kielce

0160973